

Místní akční skupina Dolní Poolšaví, o.s.

**Strategie komunitně vedeného místního
rozvoje Místní akční skupiny Dolní Poolšaví
2014 - 2020**

Dolní Poolšaví svěbytné a barevné

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

PŘEDMLUVA

Místní akční skupina Dolní Poošlaví, z.s. je spolkem, sdružujícím fyzické a právnické osoby, působící na území 17 obcí Zlínského kraje. Jedná se o obce Bílovice, Březolupy, Částkov, Drslavice, Hradčovice, Kněžpole, Mistřice, Nedachlebice, Pašovice, Podolí, Popovice, Prakšice, Svárov, Šarovy, Topolná, Veletiny a Zlámanec. Od roku 2008 MAS na svém území úspěšně realizovala Strategický plán LEADER pro období 2007 – 2013, předkládaná Strategie komunitně vedeného místního rozvoje navazuje na získané zkušenosti s administrací, monitoringem a animací čerpání finančních prostředků z Programu rozvoje venkova. Předložená SCLLD je uceleným koncepčním dokumentem, který jasně identifikuje potřeby a priority řešeného území.

Úspěšná realizace SCLLD pozvedne úroveň kvality života obyvatel slováckého venkova, napomůže řešení aktuálních problémů obyvatel, spolků, podnikatelů, obcí a dalších subjektů v územní působnosti MAS. SCLLD nemá ambici vyřešit všechny problémy k úplné spokojenosti všech aktérů, jejím cílem je pomáhat najít uspokojivá řešení přesně vymezených prioritních oblastí s důrazem na vzájemné synergie a pozitivní multiplikační efekt realizovaných projektů.

V novém programovacím období se pro MAS, aktivně působící na území České republiky, otevřela jedinečná možnost integrovat čerpání finančních prostředků z několika dotačních programů s dopadem do venkovského prostoru. Konkrétně se jedná o Integrovaný operační program v gesci MMR, Program rozvoje venkova v gesci MZE, Operační program Zaměstnanost v gesci MPSV a Operační program Životní prostředí v gesci MŽP. Mimořádná příležitost k čerpání finančních prostředků do územní působnosti MAS znamená zároveň mimořádnou zodpovědnost za řádnou administraci, kontrolu a monitoring naplňování Strategie. Jedině plné zapojení všech relevantních partnerů na území MAS a jejich ztotožnění s implementací Strategie bude znamenat úspěšné naplnění stanovených cílů, monitorovacích indikátorů a realizaci projektových záměrů. Úspěšně realizovaná Strategie se stane přínosem nejen pro individuální příjemce dotačních prostředků, ale hlavně pro území místního partnerství jako celku. Dojde tak k naplnění hlavního motta Strategie a Slovácko zůstane i pro budoucí generace svébytné a barevné.

OBSAH

Předmluva	2
Obsah	3
1 Úvod	Chyba! Zázložka není definována.
1.1 Údaje o nositeli Strategie.....	Chyba! Zázložka není definována.
1.2 Základní údaje o území MAS	Chyba! Zázložka není definována.
1.3 Základní informace o MAS	Chyba! Zázložka není definována.
1.3.1 Popis orgánů MAS	Chyba! Zázložka není definována.
1.3.2 Zapojení veřejnosti	Chyba! Zázložka není definována.
1.3.3 Zkušenosti MAS	Chyba! Zázložka není definována.
1.3.4 Zapojení veřejnosti a členů místního partnerství	Chyba! Zázložka není definována.
1.3.6 Hlavní osoby přípravy a realizace Strategie	Chyba! Zázložka není definována.
1.3.7 Způsoby a metody hodnocení Strategie	Chyba! Zázložka není definována.
2 Popis a analýza území MAS Dolní Poolšaví	Chyba! Zázložka není definována.
2.1 Obyvatelstvo	Chyba! Zázložka není definována.
2.1.1 Vývoj osídlení.....	Chyba! Zázložka není definována.
2.2 Technická a dopravní infrastruktura	Chyba! Zázložka není definována.
2.2.1 Technická infrastruktura	Chyba! Zázložka není definována.
2.2.2 Silniční, železniční a bezmotorová doprava	Chyba! Zázložka není definována.
2.3 Vybavenost obcí a služby	Chyba! Zázložka není definována.
2.4 Bydlení.....	Chyba! Zázložka není definována.
2.5 Životní prostředí	Chyba! Zázložka není definována.
2.5.1 Odpadové hospodářství.....	Chyba! Zázložka není definována.
2.5.2 Ochrana ovzduší	Chyba! Zázložka není definována.
2.5.3 Ochrana vod.....	Chyba! Zázložka není definována.
2.5.4 Ochrana půdy.....	Chyba! Zázložka není definována.
2.6 Život v obcích	Chyba! Zázložka není definována.
2.7 Podnikání, výroba, zaměstnanost	Chyba! Zázložka není definována.
2.8 Školství a vzdělávání	Chyba! Zázložka není definována.
2.9 Řízení obcí, informovanost a spolupráce ..	Chyba! Zázložka není definována.

- 2.10 Bezpečnost..... **Chyba! Záložka není definována.**
- 2.12 Památky a turistický ruch ..... **Chyba! Záložka není definována.**
- 2.13 Vyhodnocení rozvojového potenciálu území**Chyba! Záložka není definována.**
- 2.13.1 Územní plánování ..... **Chyba! Záložka není definována.**
- 2.13.2 Rozvojový potenciál území i obyvatel**Chyba! Záložka není definována.**
- 2.14 SWOT analýza..... **Chyba! Záložka není definována.**
- 2.15 Relevantní strategie na území MAS ..... **Chyba! Záložka není definována.**
- 3 Strategická část .....Chyba! Záložka není definována.**
- 3.1 Stanovení vize Strategie ..... **Chyba! Záložka není definována.**
- 3.2 Stanovení cílů a priorit ..... **Chyba! Záložka není definována.**
- 3.2.1 Prioritní osa I: Podpora místních tradic, kultury a spolkové činnosti
Chyba! Záložka není definována.
- 3.2.2 Prioritní osa II: Kvalitní veřejná správa a místní školství**Chyba! Záložka není definována.**
- 3.2.3 Prioritní osa III: Cesta za poznáním a historií**Chyba! Záložka není definována.**
- 3.2.4 Prioritní osa IV: Rozvoj služeb a infrastruktury**Chyba! Záložka není definována.**
- 3.2.5 Prioritní osa V: Zdravá krajina a životní prostředí**Chyba! Záložka není definována.**
- 3.3 Návaznost na strategické dokumenty ..... **Chyba! Záložka není definována.**
- 3.4 Integrovaní a inovativní prvky..... **Chyba! Záložka není definována.**
- 3.5 Měřitelné indikátory, přiřazené ke stanoveným cílům**Chyba! Záložka není definována.**

1 ÚVOD

1.1 Údaje o nositeli Strategie

Místní akční skupina Dolní Poolšaví vznikla 22. února 2007 jako občanské sdružení dle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů. V souvislosti s účinností Nového občanského zákoníku č. 89/2012 Sb., v platném znění, došlo v roce 2014 k transformaci občanského sdružení na spolek. V době zpracování analytické části Strategie (březen – červenec 2014) bylo členem spolku 45 subjektů z celkem 17 členských obcí MAS.

Tabulka 1: základní údaje MAS Dolní Poolšaví

Název	Místní akční skupina Dolní Poolšaví, o.s.
IČ	27057593
Sídlo	nám. Svobody 361, 686 04 Kunovice
Statutární zástupce	Ing. Petr Kukla, předseda
Manažer	Mgr. Jan Šobán
Telefon	725 083 005
Email	soban@dolni-poolsavi.cz

Mapa č. 1: Územní působnost MAS

1.2 Základní údaje o území MAS

Místní akční skupina Dolní Poolšaví působí na území 17 obcí, jejichž katastrální území se rozkládají na souhrnné výměře 134,94 km² (13 494 ha). K 1. 1. 2014 žilo na území MAS celkem 15 095 obyvatel. Území MAS zasahuje do dvou okresů a místní působnosti celkem tří obcí s rozšířenou působností (Uherské Hradiště, Uherský Brod a Zlín). Geograficky lze území zařadit na Slovácko na hranici Dolňácka a Luhačovského Zálesí, obce na území MAS jsou sdruženy do dvou mikroregionů, regionu Za Moravu a Dolní Poolšaví. Jedná se o ucelené venkovské území vzájemně sousedících obcí, kde přirozenými centry jsou větší obce s dostatečnou občanskou vybaveností (Bílovice, Březolupy, Hradčovice) a logicky také města bezprostředně navazující na území MAS – viz mapa č. 1. Na území MAS najdeme 3 obce nad 1500 obyvatel, dalších 5 obcí má nad 1 000 obyvatel, 4 obce spadají do kategorie méně než 500 obyvatel. Toto rozdělení mělo v minulých letech vliv mimo jiné na možnost čerpání dotačních prostředků, kdy zejména Částkov a Zlámanec bohatě využily možnosti čerpat z Programu rozvoje venkova pro roky 2007 – 2013, obce nad 500 obyvatel byly odkázány na podporu Regionálního operačního programu Střední Morava, kde uspěly např. Bílovice, Březolupy či Hradčovice. Hustota osídlení se pohybuje od 278 obyvk/km² u největší obce (Bílovice) po 36 obyvk/km² u Zlámance.

Tabulka 2: Obce MAS Dolní Poolšaví¹

Název obce	Počet obyvatel k 1. 1. 2014	Rozloha (ha)	Hustota obyvk/km ²	ORP
Bílovice	1 822	656	278	Uh. Hradiště
Březolupy	1 672	1 579	106	Uh. Hradiště
Částkov	374	659	57	Uh. Hradiště
Drslavice	541	792	68	Uherský Brod
Hradčovice	1 021	927	110	Uherský Brod
Kněžpole	1 097	927	118	Uh. Hradiště
Mistřice	1 169	1 002	117	Uh. Hradiště
Nedachlebice	798	1 161	69	Uh. Hradiště
Pašovice	715	482	148	Uherský Brod
Podolí	869	601	145	Uh. Hradiště
Popovice	1 037	860	121	Uh. Hradiště
Prakšice	1 015	960	106	Uherský Brod
Svárov	254	191	133	Uh. Hradiště
Šarovy	242	223	108	Zlín
Topolná	1 616	1 039	156	Uh. Hradiště
Veletiny	557	626	89	Uherský Brod
Zlámanec	296	812	36	Uh. Hradiště

¹ Zdroj: Český statistický úřad

Celkem MAS	15 095	13 494	112
-------------------	---------------	---------------	------------

Území MAS má ryze venkovský ráz s nízkou mírou industrializace a absencí velkých průmyslových podniků. Harmonické střídání ploch orné půdy, lesů, remízků, sadů i luk a pastvin a udržovaná typicky vesnická krajina, to jsou hlavní znaky území MAS, nejen oficiálně vyhlášeného Přírodního parku Prackšická vrchovina, který zasahuje do katastrů celkem 12 obcí MAS Dolní Poolšaví. Díky zapojení celých mikroregionů je území MAS ucelené bez bílých míst a přerušovaných hranic katastrů. Podobná velikost členských obcí umožňuje při přípravě a zpracování Strategie přesně identifikovat společné problémy obyvatel obcí na území MAS a navrhnout účinné varianty jejich řešení. S ohledem na velikost území a počet obyvatel jsou vzájemné společenské, spolkové, církevní a neposlední řadě i rodinné vazby zárukou té nejlepší vnitřní kontroly procesů v MAS včetně maximální míry transparentnosti a otevřenosti, nejen při přípravě a tvorbě Strategie, ale hlavně při jejím naplňování.

1.3 Základní informace o MAS

1.3.1 Popis orgánů MAS

MAS Dolní Poolšaví schválila nové znění stanov Valnou hromadou dne 26. června 2014. Krom požadavků Nového občanského zákoníku č. 89/2012 Sb., v platném znění, byly plně zohledněny základní podmínky pro Komunitně vedený místní rozvoj, které vymezuje nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1303/2013 v článku 32 a násl. V souladu s platným zněním stanov je základním posláním a cílem MAS zajištění komunitně vedeného místního rozvoje jakožto ucelené soustavy operací za účelem splnění cílů a potřeb na místní úrovni, kde je MAS nástrojem implementace SCLLD. MAS působí jako místní iniciační, řídicí a kontrolní orgán, který v rámci Programu LEADER a v rámci navrhování a realizace SCLLD provádí činnosti s cílem podněcovat a rozvíjet inovační zavádění a realizaci aktivit zamýšlených v rámci SCLLD, tvorbu jedinečné integrované strategie rozvoje a podněcovat a podporovat aktéry na místní úrovni k úvahám a záměrům pro využití potenciálu území v dlouhodobější perspektivě. Cíle jsou zaměřeny především na nové formy zlepšování kvality života na území místní působnosti MAS, posílení ekonomického prostředí a zhodnocení kulturního a přírodního dědictví s ohledem na udržitelný růst.

Nejvyšším orgánem MAS Dolní Poolšaví je valná hromada, která se schází minimálně 1x ročně. Hlasovací právo má každý ze členů MAS, členství v MAS je otevřeno všem subjektům, prokazatelně působících na území členských obcí MAS - mající sídlo, bydliště či provozovnu na území místní působnosti MAS. Při rozhodování valné hromady i orgánů MAS je zajištěna proporcionalita jednotlivých zájmových skupin, žádná ze zájmových skupin nepřesáhne 49% hlasovacích práv. Valná hromada schvaluje stanovy, volí a odvolává z řad členy orgánů MAS včetně volby statutárního zástupce MAS, jimiž jsou předseda a místopředseda spolku. Rozhodovacím orgánem je Programový výbor, výběrovým orgánem

Výběrová komise, kontrolním orgánem Kontrolní a revizní komise. Důsledně je zajištěno oddělení kanceláře MAS - manažerů od rozhodovacích i kontrolních orgánů MAS.

Tabulka č. 3 Aktuální složení orgánů MAS²:

Název orgánu MAS	Seznam členů	Zastoupení
Předseda	Ing. Petr Kukla (IČ 62805991)	Ing. Petr Kukla
Místopředseda	LIMA plus s.r.o. (IČ 27748987)	Libor Bujáček
Programový výbor	Petr Kukla (IČ 62805991), Obec Drslavice (IČ 00360597), Obec Prakšice (IČ 0291277), SPOT Slunéčko o.s. (IČ 27040674), Národopisný soubor Včelaran (IČ 44018835)	Petr Kukla, Rostislav Mihel, Josef Hefka, Jitka Nováková, Vlasta Blahová
Výběrová komise	Obec Hradčovice (IČ 00290963), Obec Částkov (IČ 00360392), MS Kněžpole (IČ 70961646), Krajská organizace ČSŽ Zlínský kraj (IČ 00425419), LIMA plus s.r.o. (IČ 27748987)	Jan Popelka, Pavel Štěpančík Tomáš Špaček, Jana Bárová, Libor Bujáček
Kontrolní a revizní komise	Obec Zlámanec (IČ 00368687), František Křivda (IČ 13696033), Český svaz chovatelů – základní organizace Bílovice (IČ 60369710)	Jiří Chmela, František Křivda, Josef Pohanka

1.3.2 Zapojení veřejnosti

Veřejnost je aktivně zapojena do přípravy, projednávání, zpracování i realizace SCLLD. Vymezení priorit, cílů a konkrétních opatření je pravidelně konzultováno a připomínkováno z řad dotčených cílových skupin. Velkou pomoc při přípravě Strategie poskytli starostové a vedení obcí na území místní působnosti MAS, kteří pomohli vyhledat vhodné aktéry venkova a také se aktivně zapojili do dotazníkového šetření, sběru dat a informací o území a umožnili propagaci MAS v obecních médiích, zejména čtvrtletních obecních zpravodajích.

Na základě výzvy ke spolupráci se veřejnost zapojila do jednotlivých pracovních skupin pokrývajících prioritní oblasti Strategie. Pracovní skupiny se zaměřily na následující oblasti: Tradice, kultura a spolková činnost, Občanská vybavenost, služby a památky, Rozvoj podnikání a zaměstnanost, Obnova a rozvoj vesnic, Životní prostředí a zemědělství.

² Volba jednotlivých členů orgánů MAS proběhla na valné hromadě 26. června 2014 v Kunovicích

Tabulka č. 4: Členové pracovních skupin

Pracovní skupina	Člen pracovní skupiny
Tradice, kultura a spolková činnost	Vlasta Blahová (Bílovice), Pavel Mízero (Březolupy), Jitka Nováková (Popovice), Jana Hlaváčová (Hradčovice)
Občanská vybavenost, školství a památky	Josef Říha (Bílovice), Petr Knot (Kněžpole), Jaroslav Kapuš (Pašovice), Ladislav Orlovský (Veletiny), Jiří Chmela (Zlámanec)
Rozvoj podnikání, služeb a zaměstnanosti	Libor Bujáček (Drslavice), Pavel Zálešák (Prakšice), Josef Foltýn (Topolná), Jan Jurča (Nedachlebice), Pavel Štěpančík (Částkov)
Obnova a rozvoj vesnic	Vladimír Sedláček (Mistřice), Stanislav Křen (Svárov), František Langr (Šarovy), Jaroslav Hastík (Podolí), Hana Marášková (Topolná), Jan Popelka (Hradčovice)
Životní prostředí a zemědělství	Milan Trojek (Mistřice), Věroslav Orlovský (Veletiny), Josef Fiksel (Hradčovice), Václav Flíbor (Březolupy), Stanislav Hubáček (Březolupy)

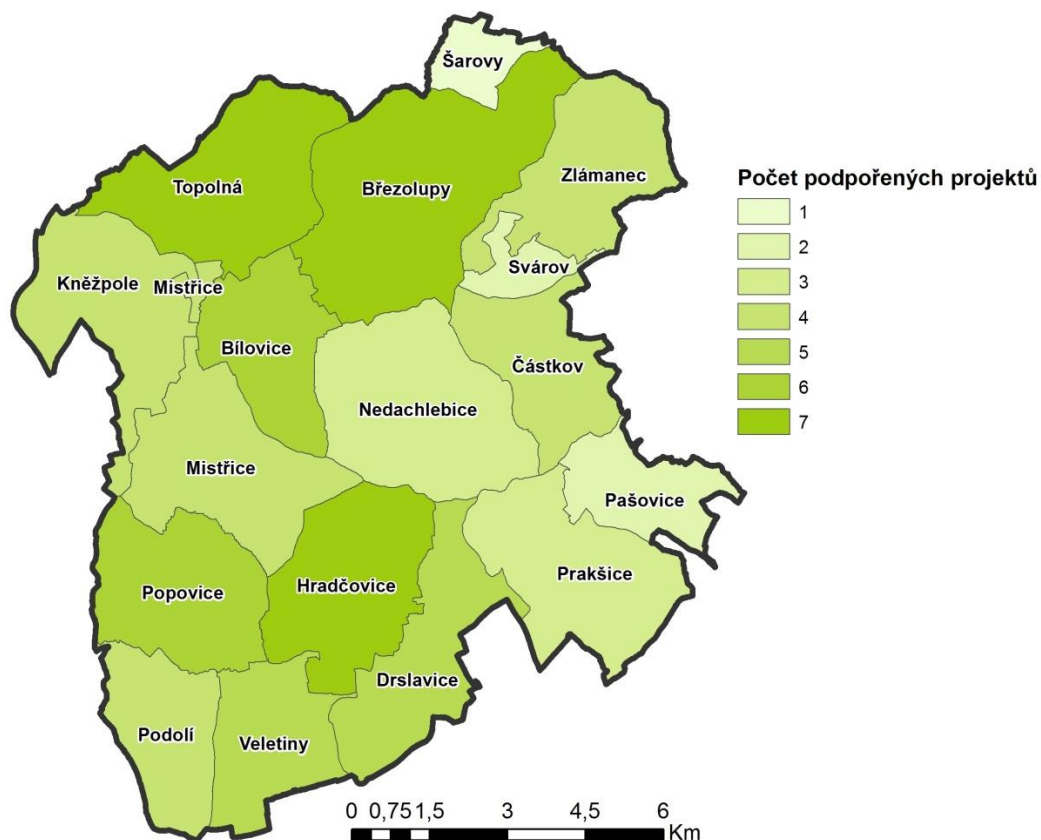
1.3.3 Zkušenosti MAS

V roce 2009 byl Strategický plán LEADER MAS Dolní Poolšaví vybrán ke spolufinancování z Programu rozvoje venkova ČR pro období 2007 – 2013 v rámci skupiny tzv. 112 podpořených MAS. 26. srpna 2009 byla podepsána dohoda o poskytnutí dotace z PRV mezi MAS Dolní Poolšaví a SZIF. V rámci realizace SPL bylo v letech 2009 – 2014 v celkem šesti výzvách rozděleno mezi jednotlivé žadatele celkem 14 408 784,- Kč. Úspěšná realizace podpořených projektů proběhla na území všech 17 členských obcí MAS, což dokládá skutečně široké zapojení členů MAS do realizace SPL. Počet podpořených projektů v rámci realizace SPL na území členských obcí zobrazuje mapa č. 2.

Tabulka č. 5: Rozdělení finančních prostředků v rámci Fichí (oblastí podpory)

Název Fiche	Podpořené projekty	Finanční částka
Kvalitní infrastruktura venkova	25	4 637 215,- Kč
Kvalitní vybavenost, služby, památky	41	8 386 337,- Kč
Podpora zaměstnanosti	6	987 232,- Kč
Kulturní dědictví venkova	2	398 000,- Kč
Celkem	74	14 408 784,- Kč

Mapa č. 2: Podpořené projekty v obcích

Název obce	Počet podpořených projektů (všechny Fiche) barevně počet
Bílovice	6
Březolupy	7
Částkov	4
Drslavice	5
Hradčovice	7
Kněžpole	4
Mistřice	4
Nedachlebice	3
Pašovice	2
Podolí	4
Popovice	6
Prakšice	3
Svárov	2
Šarovy	1
Topolná	7
Veletiny	5
Zlámanec	4
Celkem MAS	74

Mapa úspěšně realizovaných projektů na území MAS odráží absorpční potenciál území MAS. Je zjevné, že potenciál zapojení subjektů do realizace SPL roste úměrně s velikostí obce. Ve větších obcích funguje více aktivních spolků, je zde větší zastoupení podnikatelů včetně služeb i občanské vybavenosti. Realizace projektů ve všech členských obcích je tou nejlepší propagací činnosti MAS. V novém programovém období lze důvodně očekávat širší zapojení místních aktérů do vyhlášených výzev, neboť zkušenosti s administrací dotačních žádostí v letech 2009 – 2014 budou konkrétně zúročeny při naplňování a realizaci SCLLD.

Obdobně jako žadatelé z řad obcí, podnikatelů, spolků a neziskových organizací získala kancelář MAS zcela zásadní zkušenosti s přípravou, administrací, realizací i monitoringem uzavřených výzev a projektů. Nejlepší vizitkou dobře odvedené práce kanceláře MAS je skutečnost, že všechny podpořené projekty byly ze strany poskytovatele dotace (SZIF) proplaceny. Jedná se o potvrzení skutečnosti, že předložené projekty byly ze strany MAS řádně administrovány. Díky spolupráci žadatelů a kanceláře MAS mohly být získané zkušenosti předány a zúročeny při dalších výzvách, bylo možné ukázat na příklady správné praxe u úspěšně ukončených projektů. Na zkušenosti s administrací dotačních výzev a projektů kancelář MAS naváže i v dalším období s vědomím, že rozšíření možnosti čerpání dotačních prostředků znamená zároveň také rozšíření odpovědnosti kanceláře MAS za řádnou přípravu, vedení a administraci vyhlášených dotačních výzev.

1.3.4 Zapojení veřejnosti a členů místního partnerství

Strategie vznikala zcela otevřeně s důrazem na komunitní přístup při přípravě, zpracování i projednání jednotlivých částí i Strategie jako celku. Díky metodickému vedení přípravného týmu bylo možné zpracovat do Strategie skutečné potřeby a připomínky cílových skupin, čemuž napomohly zejména výstupy z činnosti pracovních skupin. Nezbytným podkladem pro analytickou i strategickou část se stala rozsáhlá komunikace mezi členy pracovních skupin, vedením členských obcí MAS a přípravným týmem s důrazem na podrobné analýzy a popis jednotlivých obcí, což je základem pro analýzu celého území MAS.

Do pracovních skupin se aktivně zapojili zástupci všech relevantních aktérů, působících na území MAS. Největší zájem o přípravu a tvorbu Strategie projevíli starostové členských obcí, kteří navíc pomohli propagaci a zapojení dalších aktérů z jejich obce. Do činnosti pracovních skupin se místní aktéři zapojili většinou dle zaměření své hlavní činnosti, zatímco podnikatele logicky zajímala podpora podnikání a zaměstnanosti, neziskové organizace se zaměřily zejména na tradice, kulturu, památky, občanskou vybavenost či životní prostředí. Obdobná situace byla i u zapojených zastupitelů obcí, zařazení do pracovních skupin reálně odráželo jejich zaměření v běžné činnosti obecního zastupitelstva³.

---

³ Např. zastupitel, který je zároveň předsedou komise životního prostředí, se aktivně zapojil do této pracovní skupiny apod.

1.3.6 Hlavní osoby přípravy a realizace Strategie

Ing. Petr Kukla – předseda spolku od roku 2012, podnikatel provozující silniční motorovou dopravu, často výhodně využívanou spolky a sportovními oddíly na území MAS, a také starosta obce Březolupy od roku 2006. Statutární zástupce spolku je tak také komunálním politikem s množstvím úspěchů a zkušeností v oblasti čerpání dotačních prostředků do venkovského prostoru⁴. V osobě předsedy spolku se tak aktivně promítá princip partnerství a spolupráce veřejného sektoru, podnikatelů, neziskových organizací a spolků. V rámci přípravy a realizace Strategie se jako statutární zástupce MAS podílí na jednáních s dotčenými orgány, se členy MAS a subjekty, aktivně působícími na území místní působnosti MAS. Zastupuje MAS při oficiálních akcích a je podepsán pod zásadními dokumenty spolku.

Mgr. Jan Šobáň – Manažer MAS, absolvent Fakulty sociálních věd UK v oboru politologie a mezinárodní vztahy. Praxi získal mimo jiné v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR, v současné době se mimo práce manažera MAS věnuje kultuře a dotačnímu managementu pro město Kunovice. V oblasti dotací a grantů aktivně působí 10 let, zejména jeho odbornost a zkušenosti napomohly úspěšné realizaci SPL v letech 2008 – 2013. Hlavní osoba přípravy a realizace Strategie, koordinátor přípravy podkladů pro Strategii, harmonogramu přípravy a schvalování, nastavení finančního plánu i finalizace SCLLD.

JUDr. Pavel Dostálek – manažer SCLLD, zastupitel obce Bílovice. Vzdělání titul JUDr. v roce 2008 na Právnické fakultě UK, rigorózní práce na téma „Ekonomická podpora českého venkova a zemědělství ze zdrojů EU“. Praxi získal dlouholetým působením na pozici právníka Regionálního odboru SZIF v Praze a jako právník Krajské agentury zemědělství a venkova Praha a Středočeský kraj. V rámci MAS působí od počátku roku 2014 a věnuje se přípravě podkladů pro SCLLD, kontrole vyhodnocení dotazníků, anket, přípravě a moderování pracovních skupin, zapracování výstupů jednání, záměrů a priorit cílových skupin do Strategie.

Expertní část přípravy Strategie – v rámci přípravy a kompletace SCLLD bude využito tzv. expertní oponentury ze strany zkušené poradenské/dotační agentury. Cílem je získat a zapojit pohled zvenčí, aby bylo eliminováno riziko vzniku bílého místa ve Strategii. Kancelář MAS má odbornou i personální kapacitu na zpracování kvalitní strategie v široké spolupráci a koordinaci s místními subjekty. Riziko přílišného místního zahledění je žádoucí eliminovat nezávislým oponentním připomínkováním rozpracované Strategie, aby bylo možné relevantní podněty obratem zapracovat a dojít tak společně očekávaného výsledku - kvalitní a komplexní SCLLD pro řešené území MAS Dolní Poolšaví.

1.3.7 Způsoby a metody hodnocení Strategie

Úspěšnost naplňování Strategie je měřitelná z několika různých hledisek, zároveň se částečně jedná o těžce měřitelné či kvantifikovatelné přínosy (např. zlepšení celkové kvality života, zlepšení stavu životního prostředí apod.). Klíčové pro vyhodnocení úspěšnosti naplňování Strategie je tak přesné vymezení a stanovení relevantních monitorovacích

---

⁴ Obec Březolupy čerpala v letech 2007 – 2013 např. v rámci PRV (Výstavba kanalizace a ČOV), ROP Střední Morava (Revitalizace centra obce) i OPŽP (Zlepšení energetické náročnosti objektů ZŠ)

indikátorů. Již při přípravě Strategie je třeba zohlednit reálnou možnost splnění konkrétních indikátorů. Byť v mezidobí je možné Strategii průběžně upravovat a za pomoci dílčích změn precizovat dopad realizace Strategie na řešené území a místní subjekty, nepřesné nastavení indikátorů může zcela pozměnit dopad realizované Strategie na území MAS⁵.

Při přípravě Strategie každá ze členských obcí i pracovních skupin zpracovala a poskytla zásobník projektů, které by mohly být podpořeny v rámci realizace Strategie. Zásobník projektů pro území MAS se stal klíčovým podkladem pro zaměření jednotlivých priorit i finanční rámec Strategie. Po zkušenostech s realizací SPL v letech 2007 – 2013 se jeví vhodnější nastavit širší rozsah jednotlivých priorit s velkou absorpční kapacitou pro realizaci projektů oproti velkému počtu priorit, z nichž se část nepodaří naplnit kvalitními projekty. Oprávněným požadavkem cílových skupin je široké vymezení okruhu žadatelů, samozřejmě v souladu s pravidly, podmínkami a metodikou příslušných dotačních programů. Omezení možnosti čerpání dotačních prostředků na úzce stanovený okruh subjektů (např. pouze obce, nikoli spolky a neziskové organizace) je velkým rizikem z hlediska naplnění cílů priority a měřitelných indikátorů.

Reálné zhodnocení správného nastavení Strategie přinesou až první výzvy k realizaci Strategie prostřednictvím podpořených projektů. Zájem žadatelů o podporu v rámci vyhlášené výzvy je tím nejlepším měřítkem, zda vyhlášená priorita cílí na skutečné potřeby obyvatel a území MAS. Zdánlivě samozřejmým požadavkem je předkládání skutečně kvalitních a přínosných projektů – zde se MAS opět může opřít o nabyté zkušenosti a poznatky z minulých let úspěšného naplňování SPL. Na straně administrativních pracovníků kanceláře MAS, tak i v případě žadatelů a příjemců dotací, byly získány rozsáhlé zkušenosti, které možné využít i v novém programovém období 2014 – 2020. Po každém kole příjmu proběhne zhodnocení se zaměřením na poměr podaných/podpořených projektů, naplňování monitorovacích indikátorů v rámci podpořených projektů i objem požadovaných finančních prostředků v rámci vyhlášené výzvy. Cílem je rychle reagovat na měnící se požadavky ze strany žadatelů a optimální využití absorpční kapacity území a jeho obyvatel.

Důležitým bodem pro úspěšné naplnění Strategie se stane Střednědobé hodnocení v polovině období realizace (předpoklad konec roku 2018). Na základě každoročního přehledu vyhlášených výzev, přijatých žádostí, podpořených/nepodpořených projektů, naplňování monitorovacích indikátorů i finančního rámce bude provedeno střednědobé zhodnocení úspěšnosti naplňování Strategie a budou provedeny dílčí změny a úpravy Strategie, aby bylo možné reagovat na aktuální situaci v území MAS. Zkušenost z realizace SPL ukázala, že sedmileté období je příliš dlouhé na to, aby bylo možné přesně predikovat potřeby území pro celé sedmileté období. Zatímco v roce 2007, při přípravě SPL, byl kladen důraz na zakládání nových podniků na venkově a tvorbu nových pracovních míst, v roce 2010 při Střednědobém hodnocení SPL bylo v důsledku ekonomické krize třeba reagovat a podpořit zejména zachování stávající zaměstnanosti. Obdobně je možné poukázat na v roce 2007 ještě dostačující kapacitu stávajících mateřských školek a potřebu reagovat na

---

⁵ Např. chybné stanovení počtu vytvořených pracovních míst a z toho vyplývající nastavení finančního rámce Strategie ve prospěch/neprospěch podpory podnikání a zaměstnanosti má přímý dopad na ostatní priority Strategie v podobě dostatku/nedostatku finančních prostředků na podporu projektů jednotlivých priorit.

požadavky předškolního vzdělávání početně silných ročníků předškolních dětí v roce 2010 a letech následujících.

Důležitým prvkem při hodnocení a monitoringu naplňování Strategie je kontinuální zapojení veřejnosti včetně prezentace výsledků a výstupů realizovaných projektů a celé Strategie. Neopomenutelnou roli tvoří pracovní skupiny pro jednotlivé priority, které jsou aktivně zapojeny nejen při přípravě dotačních výzev, ale také do monitoringu a evaluace naplňování jednotlivých částí Strategie. Právě pracovní skupiny mají díky svému složení nejlepší podmínky pro projevení zpětné vazby vůči vedení a kanceláři MAS a zároveň představují nejrychlejší zprostředkování požadavků vymezeného okruhu žadatelů na případné zpřesnění či úpravu nejen implementační části Strategie.

Na konci programového období v roce 2020 a 2021 proběhne tzv. finální vyhodnocení Strategie, jejího přínosu pro dotčené území i míry naplnění kvantifikovaných indikátorů. Vyhodnocení Strategie bude znamenat zhodnocení práce MAS, přínosu, míry zapojení aktérů do komunitního rozvoje i analýzu dobrých či naopak špatných příkladů z let realizace a administrace jednotlivých akcí a projektů. Úspěšně realizovaná Strategie se stane základem rozvoje regionu, kvalitní zhodnocení včetně využití zkušeností její realizace základem rozvoje území v dalším programovém období.

2 POPIS A ANALÝZA ÚZEMÍ MAS DOLNÍ POOLŠAVÍ

2.1 Obyvatelstvo

2.1.1 Vývoj osídlení

Na území MAS k 1. 1. 2014 žilo celkem 15 095 obyvatel (viz tabulka č. 2). V průběhu 21. století dochází k mírnému nárůstu počtu obyvatel s jasným trendem posilování pozice přirozených center a naopak oslabování malých obcí. Záporné hodnoty ve vývoji počtu obyvatel se objevují výhradně v pěti obcích do 1000 obyvatel, naopak nejvýraznější přírůstek vykazuje největší obec na území MAS a obec Podolí, která těží z výhodné polohy obce v těsném sousedství Uherského Hradiště a také z investic do rozvoje rodinného bydlení. V souladu s metodikou Strategie regionálního rozvoje pro roky 2014 – 2020 i vývoj počtu obyvatel pomáhá rozřadit obce na území MAS mezi rozvojová, stabilizovaná i periferní území, kdy na území MAS prokazatelně najdeme všechny typy z hlediska rozvojových znaků.

Tabulka č. 6 Počet obyvatel v obcích MAS ve 21. století⁶

Název obce	Počet obyvatel k 31. 12. 2000	Počet obyvatel k 31. 12. 2007	Počet obyvatel k 31. 12. 2013	Rozdíl 2000 - 2013
Bílovice	1 635	1 715	1 833	+ 198
Březolupy	1 567	1 635	1 680	+ 113
Částkov	382	389	378	- 4
Drslavice	492	503	533	+ 41
Hradčovice	968	1012	1 015	+ 47
Kněžpole	1 050	1097	1 100	+ 50
Mistřice	1 154	1 188	1 182	+ 28
Nedachlebice	810	787	806	- 4
Pašovice	721	709	713	- 8
Podolí	744	838	872	+ 128
Popovice	1 034	1058	1 043	+ 9
Prakšice	952	977	1 022	+ 70
Svárov	238	250	250	+ 12
Šarovy	209	235	238	+ 29
Topolná	1 555	1 609	1 622	+ 67
Veletiny	571	552	557	- 14
Zlámanec	312	302	297	- 15
Celkem MAS	14 394	14 856	15 141	+ 747

⁶ Zdroj: Český statistický úřad

Věková struktura obyvatelstva se výrazně liší u jednotlivých obcí MAS. Stárnutí obyvatelstva a s tím přímo související zhoršení celkové demografické situace postihuje zejména nejmenší obce, ale nastolenému trendu s výrazným posunem rozdílu se nevyhnuly ani obce nad 1000 obyvatel. Zvýšení podílu osob nad 65 let sebou nese zvýšené nároky na zajištění sociálních a zdravotnických služeb, odráží se v rozvojových prioritách jednotlivých obcí i negativně ovlivňuje celkovou demografickou strukturu venkova ve prospěch měst. Konkrétním dopadem, který můžeme pozorovat v každé z obcí MAS, je nárůst počtu neobydlených nemovitostí, které snižují atraktivitu i upravenost venkovských obcí. Řešením je soustavná práce na zajištění a zlepšování občanské vybavenosti, dopravního spojení, nabídek zaměstnání a celkového zvyšování atraktivity obcí na území MAS. Úspěšná realizace Strategie by měla napomoci zlepšení celkové situace i zlepšení vývoje demografické struktury obyvatelstva obcí na území MAS.

Tabulka č. 7: Demografická struktura obyvatelstva⁷

Název obce	Obyvatelstvo 0 – 14 let 2000/2007/2013	Obyvatelstvo 15 – 64 let 2000/2007/2013	Obyvatelstvo 15 – 64 let 2000/2007/2013	Rozdíl 0 – 14 / 65 +
Bílovice	268/271/305	233/244/263	1134/1200/1265	+35/+27/+42
Březolupy	278/241/247	217/255/295	1072/1139/1138	+61/-14/-48
Částkov	54/45/52	60/52/61	268/292/265	-6/-7/-9
Drslavice	78/71/90	76/79/82	338/353/361	+2/-8/+8
Hradčovice	151/144/172	147/159/177	670/709/666	+4/-15/-5
Kněžpole	172/167/172	143/132/165	735/798/763	+29/+35/+7
Mistřice	204/205/206	166/154/176	784/829/800	+38/+51/+30
Nedachlebice	117/101/109	148/125/153	545/561/544	-31/-24/-44
Pašovice	127/106/94	116/112/117	478/491/502	+11/-6/-23
Podolí	130/129/152	119/109/129	495/600/591	+11/+20/+23
Popovice	163/128/143	157/164/185	714/766/715	+6/-36/-42
Prakšice	156/165/179	146/145/165	650/667/678	+10/+20/+13
Svárov	52/31/30	35/39/53	151/180/167	+17/-8/-23
Šarovy	33/34/31	34/34/40	142/167/167	-1/0/-9
Topolná	286/255/230	211/234/266	1058/1120/1126	+75/+21/-36
Veletiny	96/73/76	96/91/103	379/388/378	0/-18/-27
Zlámanec	49/45/39	58/51/55	2025/206/203	-9/-6/-16

⁷ Zdroj: Český statistický úřad

2.3 Technická a dopravní infrastruktura

2.3.1 Technická infrastruktura

Vybavení technickou infrastrukturou na území MAS je uspokojivé. Všechny obce MAS jsou plynofikovány (do roku 2000), rozvoj a doplnění plynofikace např. do nové zástavby zajišťuje distributor plynu ve spolupráci s vlastníkem napojené nemovitosti. Ze strany obcí tak není třeba aktivně se podílet na dokončení plynofikace obcí, běžná je pasivní pomoc (např. ve formě zřízení věcného břemene vedení v obecním pozemku). Plná plynofikace obcí samozřejmě neznamená 100% vytápění všech objektů v obcích zemním plynem, blíže o problematice lokálních topenišť pojednává kapitola životní prostředí.

Na veřejný vodovod jsou napojeny všechny obce území MAS, dílčím problémem některých obcí je nedostatečné zasíťování nové zástavby. K výraznému zlepšení situace v zásobování vodou došlo v roce 2010 díky společnému projektu svazku obcí Kelníky (mimo území MAS), Svárov a Zlámanec. Nákladem přes 20 mil. Kč došlo k připojení obcí na páteřní vodovodní řad a eliminaci problému se zajištěním dostatku a kvality pitné vody, který se projevoval zejména při delším srážkovém deficitu. Velká část vodohospodářské infrastruktury na území MAS (vodárny, čerpací stanice, vodojemy, páteřní řady) je ve vlastnictví Slovákých vodovodů a kanalizací a.s. (SVK a.s.), akcionáři společnosti jsou obce a města Uherskohradištska dle vloženého podílu vodohospodářské infrastruktury. Problémem tohoto uspořádání je slabá pozice jednotlivých obcí v akcionářské struktuře a z toho odpovídající preference investic do vodohospodářské infrastruktury měst. MAS Dolní Poolšaví zastřešuje celkem 17 obcí a přes 15 tisíc obyvatel, účinná spolupráce členských obcí při výkonu akcionářských práv v SVK a.s. je příležitostí pro rozvoj vodohospodářské infrastruktury z vlastních zdrojů společnosti i na území MAS. Prioritou členských obcí bude rozšíření a doplnění vodovodní sítě v dosud nepřipojených lokalitách zejména na okrajích sídel, kde spodní voda ve studních vykazuje zvýšený podíl dusičnanů⁸.

K vodohospodářské infrastruktúře nedílně patří kanalizace a čistírny odpadních vod. Směrnice Rady č. 91/271/EHS spolu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2000/60ES stanovují rámcová pravidla pro vypouštění odpadních vod. Důraz je kladen zejména na obce nad 2000 ekvivalentních obyvatel, z článku 7 směrnice 91/271/EHS vyplývá požadavek čistit odpadní vody odváděné stokovými soustavami i z aglomerací menších než 2 000 EO tzv. přiměřeným způsobem, tj. jakýmkoliv postupem nebo systémem zneškodňování zajišťujícím, že recipient vyhovuje po vypouštění jakostním cílům a příslušným ustanovením této nebo jiných směrnic Evropského společenství. Na základě § 127 odst. 6 zákona č. 254/2001 Sb., v platném znění (vodní zákon), je možné vypouštění odpadních vod do povrchových vod na základě povolení (výjimky) vodoprávního úřadu. A tak zatímco největší obce⁹ na území MAS mají vlastní kanalizaci a ČOV, malé obce na základě výjimky¹⁰ vypouštějí odpadní vody do povrchových odpadních vod. Pro obce provozně nejjednodušší variantu představuje napojení kanalizační sítě na již fungující ČOV - jsou využity velkokapacitní ČOV přilehlých obcí a

⁸ Jedná se o důsledek intenzivní zemědělské výroby v okolí obcí, blíže kapitola životní prostředí.

⁹ Bílovice, Topolná a Březolupy

¹⁰ Jedná se o Svárov, Částkov, Zlámanec, Šarovy, Veletiny, Drslavice a Hradčovice

měst. Kněžpole, Mistřice a Popovice jsou napojeny na ČOV Uherské Hradiště, Pašovice a Prakšice na ČOV Uherský Brod. Do poloviny roku 2015 dojde k napojení Nedachlebic na ČOV Bílovice a k dostavbě kanalizační sítě v největší obci na území MAS. Vzhledem k charakteru sídelní zástavby patří k prioritám větších obcí dostavba kanalizační sítě ve zbývajících částech obce, u menších obcí je naopak preferováno využití domovních ČOV a pokračování ve vypouštění předčištěných odpadních vod. Výhledově se uvažuje o napojení Drslavic a Hradčovic na ČOV Uherský Brod, vše je odvislé od možnosti využití vhodného dotačního titulu v novém programovém období.

Limitujícím faktorem zůstává přísná legislativa v oblasti provozování vodovodní, kanalizační sítě a ČOV, kdy obce investují značné finanční prostředky do výstavby, obnovy, rozšíření sítě a související infrastruktury, zároveň však nemají reálnou možnost provozovat kanalizační či vodovodní soustavu. Dochází tak k předání či pronájmu infrastruktury provozovateli bez možnosti ovlivnit výši či profitovat z výběru vodného a stočného. Již zmíněný nepoměr hlasů mezi zástupci měst a obcí v rozhodovacích orgánech provozovatele následně negativně ovlivňují možné investice do infrastruktury obcí na území MAS.

2.3.2 Silniční, železniční a bezmotorová doprava

Pokrytí území silniční sítí je na velmi dobré úrovni s odpovídajícím napojením dle velikosti sídel na hlavní silniční tahy a města. Hlavními silničními tahy jsou zejména mezinárodní komunikace I/50, spojující Brno a Trenčín v jižní části území MAS (údolí Olšavy) a silnice II/497, spojující Uherské Hradiště a Zlín v severní části území MAS (údolí Březnice). Mezi významné krajské spojnice lze počítat také silnice III/497 24, (Bílovice – Napajedla) a III/497 18 (Uherský Brod – Prakšice – Zlín). Zcela zásadním rozdílem pro vnímání intenzity opravy v jednotlivých obcích MAS je funkční vedení silnice I/50 mimo zastavěné území sídel s napojením jednotlivých obcí na tento hlavní tah. Naopak u silnice II/497 se dle celostátního sčítání intenzity dopravy z roku 2010¹¹ jedná o nejzatíženější silnici II. třídy v celém Zlínském kraji (8 980 vozidel za 24 hodin).

Negativní dopady intenzivní dopravy na silnici II/497 částečně zmírňuje velmi dobré dopravní spojení s okolními městskými a průmyslovými centry kraje. Obdobná situace je i v obcích podél Olšavy, kdy autobusové spoje zajíždějí „po staré silnici“ do jednotlivých obcí. U obcí mimo hlavní tahy (Zlámanec, Svárov) je naproti tomu intenzita veřejné dopravy o poznání slabší a spoje jsou zde omezeny jen na ranní a odpolední špičku, zahrnující odvoz a dovoz dětí do škol a pracujících do zaměstnání. Významnou komparativní výhodu zejména pro dny pracovního klidu představuje železniční spojení v jižní části území MAS. Trať č. 341 (Staré Město u Uherského Hradiště – Vlárský Průsmyk) má na území MAS dvě spádové zastávky (Popovice u Uherského Hradiště a Hradčovice), které díky své poloze slouží jako spádové i pro okolní obce¹². Například nedělní večerní spěšný vlak do Brna je oblíbený u studentů vysokých škol, odpovídající alternativa v jiných obcích MAS o víkendu chybí.

¹¹ Zdroj Ředitelství silnic a dálnic, www.rsd.cz

¹² Jistou slabinu představuje absence železniční zastávky v obci Drslavice, byť trať prochází obydlenu částí obce.

Nevyhovující je současný stav místních komunikací u většiny dotčených obcí. Nárůst silniční dopravy od roku 1995 včetně těžké nákladní dopravy se negativně projevil na stavu místních a účelových komunikací. Rozsah místních komunikací, přesahující u jednotlivých obcí několik kilometrů neumožňuje komplexní řešení v podobě jednorázové akce, která by spolehlivě vyřešila problém. V minulém programovém období navíc pro obce nad 500 obyvatel nebyl vyhlášen vhodný dotační titul z národních či evropských zdrojů, neboť ROP Střední Morava preferoval řešení centrálních částí obcí. K rekonstrukci a zásadnímu zlepšení stavu místních komunikací tak došlo jen jako vedlejší efekt realizovaných projektů, vždy však pouze v dílčí části konkrétní obce. Nadále tak místní komunikace nevyhovují šířkou, prostorovým vymezením ani únosností komunikace. Značnému zatížení čelí zejména místní komunikace, směřující do průmyslových areálů a zón, pravidelné stížnosti občanů na neúnosnou intenzitu dopravy na místních komunikacích musí řešit v Kněžpoli, Topolné či Podolí. Samostatnou kapitolu představují nevyjasněné vlastnické vztahy u pozemků pod místními komunikacemi a chodníky. Ze strany starostů členských obcí MAS opakovaně zaznívá požadavek na alokaci finančních prostředků v rámci CLLD, určenou na řešení nevyhovujícího stavu místních komunikací.

Tak jako na celém Slovácku i na území MAS Dolní Poolšaví je oblíbená nemotorová doprava, využívající hustou síť cyklotras v regionu. Bohužel se nejedná o klasické cyklostezky, plně oddělené od ostatní dopravy, ale o využití méně frekventovaných silnic III. třídy, účelových či místních komunikací, polních a lesních cest. Jako prioritní se jeví vybudování cyklostezek podél hlavních vodních toků území – Olšavy a Březnice, které by měly díky spojení krajských center nadregionální význam. V době přípravy Strategie probíhá projektová příprava alespoň dílčích částí páteřních cyklostezek. Významně se projevuje pozitivní efekt dokončených pozemkových úprav, kdy jsou v katastrech dotčených obcí vyčleněny pozemky i trasy plánovaných spojnic do obecního vlastnictví, neboť největší překážkou u budování stavebně oddělených cyklostezek nejsou finance, ale roztržité vlastnictví pozemků pod plánovanou stavbou. V roce 2014 díky realizaci společných zařízení v rámci dokončených pozemkových úprav v obci Hradčovice došlo k vybudování zpevněné polní cesty na hranici katastru. Tato cesta slouží jako významná spojnice bezmotorové dopravy v rámci regionu s návazností na síť polních cest do Bílovic a Mistřic. Obdobná situace je i v obci Březolupy, kdy je připravena trasa podél toku Březnice, bohužel opět pouze na hranici katastru.

2.4 Vybavenost obcí a služby

Občanská vybavenost jednotlivých obcí plně odráží velikost obce, její polohu, dopravní dostupnost i význam občanské vybavenosti v obci pro obce okolní. Část občanské vybavenosti vychází z historické církevní struktury, proto např. farní hřbitovy slouží i pro

občany okolních obcí¹³. Poštovní úřad najdeme ve všech větších obcích, které jsou spádové pro obce okolní. Důležité pro běžný chod obce je zajištění alespoň jednoho obchodu smíšeného zboží a pohostinství. Zejména menší obce doslova dotují provoz těchto provozoven (např. symbolickým nájmem obecních prostor), neboť chybějící základní vybavenost obcí by byla limitem zejména pro starší generaci, která nemá možnost nákupu ve větších obcích a městech. Hospodu v každé obci nelze vnímat z hlediska protialkoholní osvěty, ale jako místo pro setkávání občanů, kde se nezřídka odehrává kulturní a společenský život obce. Specifikem obcí je velký počet funkčních obecních knihoven s množstvím pravidelných čtenářů z řad občanů obce. Komplexní obrázek vybavenosti jednotlivých obcí přináší následující tabulka¹⁴.

---

¹³ Hřbitov v Bílovicích slouží také pro Topolnou, Kněžpole a Mistřice, v Popovicích i pro Podolí, v Hradčovicích pro Drslavice a Veletiny, v Březolupech pro Šarovy a Svárov.

¹⁴ U církevních objektů uvedeny pouze kostely a kaple s pravidelnou bohoslužbou

Tabulka č. 8: Občanská vybavenost obcí

Obec	Obchod	Hospoda	Pošta, PSČ	Knihovna	Kostel či kaple	Hřbitov
Bílovice	3x potraviny, stavebniny, květinářství, 2x smíšené zboží	4x	Ano, 687 12	Středisko volnočasových aktivit	Farní, sv. Jana Křtitele	ano
Březolupy	Smíšené zboží, pekárna, stavebniny	4x	Ano, 687 13	Obecní knihovna	Farní, Nanebevzetí p. Marie	ano
Částkov	Smíšené zboží	1x	Ne, 687 12	V budově OÚ	Kaple, p. Marie Lurdské	ano
Drslavice	Smíšené zboží	1x	Ne, 687 33	V polyfunkčním domě	Ne	ne
Hradčovice	smíšené zboží	3x	Ano, 687 33	Obecní knihovna	Farní, Všech svatých	ano
Kněžpole	2x smíšené zboží	2x	Ne, 687 12	V budově OÚ	Kaple sv. Anny	ne
Mistřice	2x smíšené zboží	4x	Ne, 687 12	V budově MŠ	Kaple Nejsvětější trojice	ne
Nedachlebice	2x smíšené zboží	2x	Ano, 687 12	V budově OÚ	Kostel sv. Cyrila a Metoděje	ano
Pašovice	Smíšené zboží	1x	Ne, 687 56	V budově OÚ	Kaple sv. Jana Sarkandera	ano
Podolí	Smíšené zboží	1x	Ne, 686 04	Ne	Kaple sv. Ducha	ne
Popovice	2x smíšené zboží	3x	Ne, 686 04	V kulturním domě	Kostel p. Marie Růžencové	ano
Prakšice	2x smíšené zboží	2x	Ano, 687 56	V budově OÚ	Farní, Krista Krále	ano
Svárov	Smíšené zboží	1x	Ne, 687 12	V budově OÚ	Ne	ne
Šarovy	Citelně chybí	1x	Ne, 763 51	V budově OÚ	Ne	ne
Topolná	2x smíšené zboží	3x	Ano, 687 11	V domě s pečovatelskou službou	Kostel Neposkvrněného početí p. Marie	ne
Veletiny	Smíšené zboží	1x	Ne, 687 33	Obecní knihovna	Ne	Ne
Zlámanec	Smíšené zboží	1x	Ne, 687 12	V budově OÚ	Ne	ano

2.5 Bydlení

Na území MAS převážná většina obyvatel bydlí v rodinných domech, často vícegeneračních. V jednotlivých obcích nalezneme několik bytových domů, typickou je klasická uliční zástavba rodinných domů. Jednotlivé obce dle svých územních plánů vyčlenily v uplynulém desetiletí několik lokalit pro novou výstavbu, v posledních letech sílí preference k zastavování proluk, rekonstrukce a nové výstavby na místě původních domů při respektování stávající uliční dispozice. Krom regulace na úseku územního plánování není možné jiné omezení vlastnického práva, a tak v obcích narůstá počet dlouhodobě neobydlených a neudržovaných domů. Řada obcí má dokonce v centru obce nevyužitá a chátrající nemovitosti, při snaze využít tyto budovy pro občanskou vybavenost však naráží na neochotu či přehnané finanční nároky vlastníků.

Zajímavou statistiku nabízí souhrn nových bytů a rodinných domů v obcích na území místní působnosti MAS. Zde je zřetelně vidět zájem občanů o novou výstavbu, opět se odráží atraktivita jednotlivých obcí u stavebníků v produktivním věku. V několika obcích (Březolupy, Podolí, Kněžpole) došlo v rámci nového vytyčení územních plánů k výstavbě nových ulic či zastavění nových lokalit, u jiných obcí se jedná o doplnění stávajících proluk či postupné zastavění nově určených ploch v souladu s územními plány obcí. V neposlední řadě se jedná o zásadní přestavbu a výstavbu nových domů na místě původní staré zástavby.

Tabulka č. 8 Dokončené byty v letech 2001 - 2012¹⁵

Název obce	Dokončené byty celkem včetně nástaveb a přístaveb	Dokončené byty v rodinných domech
Bílovice	91	53
Březolupy	79	61
Částkov	12	9
Drslavice	25	24
Hradčovice	42	31
Kněžpole	63	48
Mistřice	42	32
Nedachlebice	39	11
Pašovice	28	22
Podolí	46	43
Popovice	28	23
Prakšice	55	34
Svárov	12	7
Šarovy	6	5
Topolná	60	36

¹⁵ Zdroj Krajská správa ČSÚ Zlín

Veletiny	13	10
Zlámanec	16	3
Celkem MAS	657	452

2.6 Životní prostředí

Jednou z největších výhod čistě vesnického charakteru MAS Dolní Poolšaví je zachovalé životní prostředí a harmonická krajina, kde se střídají jednotlivá sídla, rozsáhlé celky zemědělské půdy s množstvím krajinných prvků i rozlehlé lesní porosty v centrální části a na východním okraji území MAS. Na území MAS nenajdeme významný průmyslový podnik, který by byl zároveň znečišťovatelem životního prostředí, největší podíl na čistotě ovzduší mají sami obyvatelé obcí, kteří se v posledních letech bohužel stále častěji vracejí k vytápění nemovitostí pevnými palivy. Nejnižší bodem území MAS je soutok Březnice a Moravy v k.ú. Kněžpole s nadmořskou výškou 178 m.n.m, nejvyšší nalezneme v lokalitě vrchy v k.ú. Zlámanec s kótou 403 m.n.m.

Území Místní akční skupiny je po geologické stránce součástí magurského flyše vnějšího karpatského oblouku. Celá přiléhající oblast se rozprostírá v tzv. račanské jednotce. Charakteristickým rysem jsou zde členité hřbety, které jsou vzájemně odděleny údolními vodními toků, v našem případě údolím Březnice a Olšavy. Hlavní údolí respektují průběh bodních toků a vrás ve směru severovýchod – jihozápad (Březnice, Holomňa) a východ západ (Olšava, Zlámanecký potok), u pobočných údolí je patrná orientace k severu a jihu, což je vysvětlováno zlomovými poruchami zemské kůry. V nižších polohách území MAS dominuje zemědělská produkce, ve vyšších členitých polohách je převážně zalesněná dubovými, místy i borovými a smrkovými porosty s příměsí buku. V centrální části oblasti je vyhlášen přírodní park Prakšická vrchovina, vyhlášený v roce 1999 na ploše 44,825 km². Harmonické střídání polí, sadů, luk, mezí, remízků a dalších krajinných prvků je charakteristickým znakem přírodního parku i celého území MAS. Místní biotopy jsou tvořeny rozmanitými druhy bezobratlých živočichů, mezi něž patří zhruba čtyřicet zvláště chráněných druhů, především motýlů.

Tabulka č. 9: Rozloha zemědělské půdy v ha dle kultury v jednotlivých obcích¹⁶

Název obce	Orná půda	Travní porosty	Lesní pozemky	Vodní plochy	Ovocné sady a zahrady
Bílovice	394,6	37,5	99,4	8,1	52,1
Březolupy	750,1	91,6	539,2	17,5	35,4
Částkov	216,4	204,5	170,7	3,8	13,9
Drslavice	302,6	106,3	266,0	12,8	13,5
Hradčovice	388,5	197,6	170,3	9,2	20,9
Kněžpole	427,3	24,3	330,7	44,4	32,1
Mistřice	667,1	117,2	71,9	4,8	40,6
Nedachlebice	438,3	110,6	515,7	6,0	36,2
Pašovice	213,9	97,5	62,8	12,6	26,3
Podolí	325,8	59,6	97,6	6,4	17,3
Popovice	480,3	86,2	147,8	7,4	43,7
Prakšice	378,9	91,9	305,7	38,7	22,4
Svárov	123,1	32	4	1,4	9,6
Šarovy	101,8	57,8	11,4	3,8	28,1
Topolná	657,4	137,4	57,4	22,9	43,6
Veletiny	283,9	120,8	115	10,2	28,4
Zlámánek	3,5	370,4	370,5	4,8	11
Celkem MAS	6 153,5	1 943,2	3 336,1	214,8	475,1
Zlínský kraj	122 619,0	57 043,0	157 628,0	5 113,0	12 985,0

2.6.1 Odpadové hospodářství

Na území MAS působí celkem 3 společnosti, zabývající se svozem komunálního odpadu, který je odstraňován výlučně skládkováním mimo území MAS. Na hranici územní působnosti částečně do katastru obce Prakšice zasahuje velkokapacitní skládka odpadů společnosti Rumpold. Svoz komunálního odpadu probíhá pravidelně 1x 14 dní, u některých obcí v zimních měsících v týdenním intervalu.

V souladu s platnou legislativou, zejména zákonem č. 185/2001 Sb., v platném znění a směrnicí Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 98/2008, je věnována zásadní pozornost třídění a opětovnému využití odpadů. Ve všech 17 obcích MAS nalezneme volně přístupné kontejnery na tříděný odpad (plasty, papír, sklo, nápojové kartony), občanům je k dispozici celkem 13 sběrných dvorů pro odstraňování velkoobjemových odpadů a stavební sutí. V posledních letech díky dotační podpoře OPŽP došlo ke zlepšení stavu a vybavení sběrných dvorů, k vybudování několika komunitních kompostáren a vybavení občanů kompostéry na bioodpad¹⁷. Prioritou obcí je dále rozšiřovat možnosti pro třídění a opětovné využití odpadů s jasným cílem zamezit nežádoucímu spalování odpadů v lokálních topeništích, což se

¹⁶ Zdroj: Český statistický úřad, data k roku 2013

¹⁷ Blíže viz tabulka č. 11

obratem odrazí na kvalitě ovzduší v jednotlivých obcích. Nedílným prvkem v oblasti nakládání s odpady je ekologická výchova k třídění a předcházení vzniku odpadů na všech stupních školního vzdělávání včetně předškolního, dobrým příkladem z praxe je pravidelná výpomoc žáků škol na území MAS k třídění odpadů a údržbě veřejných prostranství v rámci dne Země.

2.6.2 Ochrana ovzduší

Na kvalitu ovzduší na území MAS ve velké míře působí několik zásadních faktorů. Průmysloví znečišťovatelé se nachází mimo území MAS, přesto však vzhledem k blízkosti krajských průmyslových center a nemožnosti „izolovat“ ovzduší negativně ovlivňují stav životního prostředí. Mezi největší znečišťovatele Zlínského kraje¹⁸ s přímým dopadem na kvalitu ovzduší území MAS patří Teplárna Otrokovice a Uherské Hradiště, Continental a Mitas Otrokovice (výroba pneumatik) Fatra Napajedla (výroba plastů), Teknia Uherský Brod (lakovna plastů), Colorlak Staré Město (výroba barev). S posledně jmenovaným provozem souvisí dílčí snížení zátěže na území MAS, kdy v roce 2011 došlo k přesunutí výroby barev dceřiné společnosti Ekolak z průmyslové zóny Bílovic do areálu Colorlaku ve Starém Městě mimo území MAS.

Zásadní vliv na kvalitu ovzduší na území MAS má intenzita dopravy a s tím přímo související emise NO_x, CO_x, CH, SO₂, polévatého prachu a dalších látek, vznikající při provozu motorových vozidel. Zatížením trpí zejména obce, ležící v sevřeném údolí, kde z důvodu omezeného proudění vzduchu jsou dlouhodobě zhoršené rozptylové podmínky. Negativně se projevuje intenzita dopravy na silnici I/50, II/497 a III/497 18. Mezi nejvíce zasažené obce emisemi dopravy řadíme Bílovice, Březolupy, Kněžpole, Prakšice, Pašovice, Podolí, Veletiny. Zlepšení stavu je odvislé od stále se měnící legislativy, upravující emisní normy provozu na pozemních komunikacích. Jak vyplývá z tabulky č. 1, u některých obcí dojde k dílčímu snížení emisí polévatého prachu díky pořízení moderních zametacích a kropicích vozů.

Absence významných průmyslových znečišťovatelů neznamená, že na území MAS nenajdeme přímé znečišťovatele ovzduší. Lokálně významné znečištění emisemi amoniaku (NH₃) najdeme u všech fungujících provozů živočišné výroby. Zejména v letních měsících při změnách tlaku trápí obyvatele Mistřic, Topolné, Zlámance, Částkova, Prakšic, Veletin, Popovic nepříjemný zápach zemědělských provozů. Paradoxně tak k dílčímu zlepšení kvality ovzduší došlo v obcích, kde původní areály živočišné výroby zanikly a přeměnily se na místní průmyslové zóny. Zde se negativně projevuje zvýšená intenzita dopravy a s tím související výše zmíněné emise z provozu dopravních prostředků.

Samotnou kapitolu představují v každé obci MAS znečišťovatelé ovzduší v lokálních topeništích rodinných a bytových domů. Jedním z důsledků ekonomické krize, zvýšení nezaměstnanosti a poklesu příjmů obyvatel je návrat části obyvatel k vytápění nemovitostí pevnými palivy. Ekonomická motivace i pohodlnost a absence ekologické odpovědnosti bohužel vede ke spalování nejen uhlí, koksu či dřeva, ale také odpadků, starého nábytku,

---

¹⁸ Zdroj: Informační portál Zlínského kraje a www.cenia.cz

plastů, dřevotřísky apod. Stávající legislativa dává obcím pouze omezené možnosti kontroly a případné sankce za spalování odpadů a znečišťování ovzduší. Dopady na kvalitu životního prostředí pociťují zejména obce v údolích, kdy při podzimní a zimní inverzi nad obcí leží lokálně znečištěné ovzduší bez možnosti rozptýlu. S ohledem na skutečnost, že motivace ke změně v chování obyvatel i vytápění nemovitostí je převážně ekonomická, řešení problému bude opět v ekonomické motivaci. Ať už v negativní v podobě zdražení pevných paliv, sankcionování jednotlivců, porušujících platnou legislativu, tak i v podobě dotací a podpor na výměnu kotlů a systému vytápění. Jistou nadějí představuje návrh nového Operačního programu životní prostředí a v něm uvedená oblast podpory na tzv. „kotlíkové“ dotace.

2.6.3 Ochrana vod

Stav životního prostředí v oblasti ochrany vod se na území MAS dlouhodobě zlepšuje zejména díky investicím do nové vodohospodářské infrastruktury. Za stěžejní realizované akce v oblasti ochrany vod lze považovat výstavbu kanalizace a ČOV v Březolupech v roce 2010 (dotace PRV), napojení svazku obcí Zlámanec, Svárov a Kelníky na centrální přivaděč pitné vody (2010 MZE), napojení kanalizační sítě v Kněžpoli a Místřicích na ČOV Uherské Hradiště a podobný projekt napojení kanalizace v Prakšicích na ČOV Uherský Brod. V roce 2014 a 2015 dojde k dostavbě kanalizační sítě a intenzifikace ČOV v Bílovicích včetně napojení kanalizace Nedachlebic.

Uvedené investice zásadním způsobem zlepšují stav vodní složky životního prostředí na území MAS, neboť v málokteré oblasti má funkční infrastruktura natolik zásadní dopady. Bez funkční kanalizace rapidně klesá čistota podzemních i povrchových vod, bez napojení na veřejný vodovod jsou obyvatelé obcí odkázáni na vlastní zdroje pitné vody. V obcích, které jsou obklopeny intenzivně obhospodařovanými plochami zemědělské půdy, je ve studních opakovaně indikován výskyt dusičnanů nad povolené limity, naštěstí většina obyvatel na území MAS (cca 80%) je nepojena a má možnost využívat veřejný vodovod. Kvalita pitné vody je velmi vysoká díky štěrkopískovému podloží údolní nivy řeky Moravy¹⁹, odkud je čerpána většina pitné vody pro obce MAS díky napojení na vodárny v Kněžpoli a Ostrožské Nové Vsi. Pouze svazek obcí Zlámanec, Kelníky a Svárov je napojen na skupinový vodovod Luhačovice. Prioritou v oblasti čistoty pitné vody je rozšiřování stávající sítě veřejného vodovodu a umožnění napojení se na vodovod dosud nepřipojených obyvatel, zejména v nově se rozvíjejících a okrajových lokalitách obcí MAS.

S kvalitou pitné vody ve studních přímo souvisí řešení vodohospodářské infrastruktury v oblasti nakládání s odpadními vodami. U menších obcí převažuje preference domovních ČOV, případně vybudování kanalizační sítě a přivaděče na již fungující ČOV, což se osvědčilo v případě Prakšic, Místřic a Nedachlebic. Náklady na komplexní odkanalizování nejmenších obcí jsou i díky charakteru osídlení (větší vzdálenosti jednotlivých domů než u obcí centrálních) dalece za hranicí ekonomické efektivity. Proto je účelná podpora systémů individuálního čištění odpadních vod u jednotlivých nemovitostí, případně jejich skupin (ulic

---

¹⁹ Na území MAS zasahuje chráněné území přirozené akumulace vod (CHOPAV) Kvarter řeky Moravy, jímací studny v lokalitě Kněžpolský les (k.ú. Kněžpole) splňují nejvyšší kvalitativní požadavky na jakost pitné vody (Zdroj SVK, a.s.)

apod.) Vše je odvislé od nastavení dotačních titulů, neboť v situaci, kdy obec má udělenou výjimku z povinnosti čištění odpadních vod do roku 2020, vlastní zdroje obce nebudou (vyjma mimořádných situací) směřovány do rozvoje kanalizačních sítí. V PRV pro období 2007 – 2013 preference komplexního řešení kanalizace + ČOV snížila celkový počet podpořených projektů, navíc nebylo možné podporovat domovní ČOV.

Čistota povrchových vod přímo navazuje a souvisí s výše uvedeným. Na území MAS jsou hlavními toky Olšava a Březnice, dva levostranné přítoky řeky Moravy. Z bočních přítoků jsou významnější Zlámanecký potok, ústící do Březnice v Bílovicích, a Holomňa, ústící do Olšavy u Drslavic. O čistotě vod v těchto tocích nejlépe svědčí vysoká úroveň zarybnění i bohatá biodiverzita v jejich okolí. Již zmíněné vodohospodářské investice v posledních letech zásadně zlepšily kvalitu vody v přímo dotčených vodních tocích, s ohledem na absenci významného průmyslového provozu na území MAS není zaznamenán potenciál průmyslového znečištění. Podobně jako v případě kvality ovzduší i v případě kvality povrchových vod je zejména v případě vodního toku Olšavy klíčové eliminovat riziko znečištění na horním toku. Osídlení a průmyslové podniky v Uherském Brodě, Bojkovicích a Luhačovicích a vyspělost vodohospodářské infrastruktury těchto sídel zásadně ovlivňují kvalitu vody na dolním toku Olšavy. Významným rizikem pro kvalitu povrchových vod je intenzivní zemědělství a používání chemických látek v zemědělství²⁰. Zde je třeba dbát na spolupráci obcí a zemědělských podniků, stejně jako na dodržování legislativních a bezpečnostních požadavků na používání ochranných přípravků a chemických látek v zemědělství.

2.6.4 Ochrana půdy

Podle mapových podkladů Výzkumného úřadu meliorací a ochrany půdy²¹ patří území MAS Dolní Poolšaví mezi významně ohrožené vodní erozí. Tuto skutečnost potvrzují dlouhodobé zkušenosti zemědělců, hospodařících na zemědělské půdě v obcích MAS i starostové dotčených obcí, kteří několikrát ročně řeší zaplavení místních komunikací erozními splachy. Dle veřejně přístupné Evidence využití zemědělské půdy podle uživatelských vztahů (LPIS), kterou vede Ministerstvo zemědělství ČR, silně erozně ohrožené pozemky nalezneme v katastrech všech 17 obcí! Na tyto pozemky bezprostředně navazují mírně erozně ohrožené pozemky, pouze na zcela rovných pozemcích není vyznačeno erozní ohrožení, což „vyrovnává“ erozní ohroženost větrnou erozí v rovinaté části katastru obce Kněžpole.

S problematikou vodní eroze úzce souvisí časté svahové sesuvy, jejichž intenzita se zvýšila po roce 1997, kdy v důsledku zvýšených srážkových úhrnů došlo k zavodnění svahů. Sesuvy aktuálně trápí hned několik obcí (Mistřice, Šarovy, Prakšice, Drslavice, Svárov, Bílovice), největší problém představuje bezpochyby sesuv na Zlámanci, který reálně ohrožuje jedinou přístupovou cestu do obce. Prevence proti sesuvům je náročná a nákladná, od pravidelného monitoringu po aktivní opatření v podobě obnovy pramenů a studánek, ale také sanace a pilotáže svahových říčních a sesuvů. Problematická je opět vlastnická struktura

²⁰ V roce 2009 došlo k ekologické havárii na Zlámaneckém potoku, kdy neodbornou manipulací při aplikaci pesticidů došlo k otrávení vodního toku od místa havárie až po soutok Březnice a Moravy

²¹ www.vumop.cz

pozemků, zasažených sesuvem – v případě Zlámance se jedná o krajskou komunikaci, v jiných obcích se jedná o sesuvu luk, mezi či lesních pozemků soukromých vlastníků. Stávající legislativa nedává obcím ani uživatelům zemědělské půdy možnost účinně čelit svahovým sesuvům a bránit jejich rozšíření bez spolupráce a souhlasu vlastníka pozemků.

Limitující faktory hospodaření, které vycházejí z platné legislativy²², v kombinaci s erozním ohrožením pozemků, jsou konkurenční nevýhodou pro zemědělce na území MAS. Omezení výběru plodin v osevním postupu, zvýšená náročnost na obdělávání svažitéch pozemků, vyšší nároky na zemědělské operace, to vše sebou nese hospodaření na erozně ohrožených pozemcích. V nejhorsím možném případě dochází k opuštění obdělávaných pozemků a jejich zaplevelení invazními druhy rostlin včetně náletových dřevin. Opuštěný pozemek se stává zásobárnou plevelů, které mají tendenci rozšiřovat se na sousední, udržované pozemky – důsledkem je opět vyšší náklad na obdělávání, případně na chemickou ochranu obdělávaných pozemků. Na rozdíl od podhorských oblastí není řešením problematiky vodní eroze na území MAS zatravnění ohrožených pozemků, neboť bonita půdy na Slovácku vysoce převyšuje bonitu půd, vhodných k zatravnění. Nehledě na skutečnost, že k zatravnění by nemělo docházet bez vědomí vlastníka pozemků, což v situaci, kdy podobně jako ve zbytku ČR i na území MAS zemědělci z 80% hospodaří na pronajatých pozemcích, není jednoduché. Problém vodní eroze není možné zcela vyřešit ani v horizontu několika Strategii SPL či CLLD. Je třeba akceptovat specifika, které zemědělské obhospodařování na erozně ohrožených půdách přináší. Důsledně udržovat a rozšiřovat protierozní prvky v krajině, ať už se jedná o meze, průlehy, zatravněné údolnice. Účinnou pomoc v boji proti erozi představují kvalitně připravené a úspěšně realizované pozemkové úpravy.

Jak ukazuje podrobný přehled pozemkových úprav²³, v době zpracování SCLLD jsou komplexní pozemkové úpravy úspěšně dokončeny v katastrech obcí Březolupy, Topolná, Zlámánek, Pašovice, Prakšice, Hradčovice a Podolí. Zahájené komplexní pozemkové úpravy jsou aktuálně pouze v Nedachlebicích a Drslavicích. Jak ukazují pozitivní zkušenosti s průběhem provádění pozemkových úprav na již ukončených katastrech, kvalitně připravené a realizované pozemkové úpravy mohou řešit řadu problémů nejen v oblasti životního prostředí. Výměna vlastnických práv umožňuje sjednotit roztržitou pozemkovou držbu, nové vymezení polních cest usnadní zpřístupnění pozemků a napomůže rozdělení ucelených půdních bloků na menší celky s větší strukturou uživatelů a tím i pěstovaných plodin. Realizace a péče o společná zařízení²⁴ zlepšuje stav životního prostředí, ať už se jedná o protierozní opatření či vytvoření nových krajinných prvků a remízků. Zároveň dokončené pozemkové úpravy představují zajímavou příležitost pro spojení sousedících obcí mimo hlavní silniční spojnice. V části, pojednávající o bezmotorové dopravě byly naznačeny možnosti meziobecní spolupráce, vše je jako obvykle odvislé od disponibilních finančních prostředků. Klíčový pro přípravu a provádění pozemkových úprav je nový Program rozvoje venkova pro období 2014 – 2020. Promarněnou šancí je nevyužití možnosti rozšíření okruhu

---

²² Např. nařízení vlády č. 479/2009 Sb., v platném znění, o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování některých podpor

²³ <http://eagri.cz/public/app/eagriapp/PU/Prehled/>

²⁴ Podrobná definice společných zařízení viz §9 odst. 8 zákona č. 139/2002 Sb., v platném znění

žadatelů²⁵. Zůstal tak nevyužit velký potenciál na vzájemnou spolupráci sousedících obcí s již ukončenými pozemkovými úpravami.

Objem vodních ploch na území jednotlivých obcí přehledně ukazuje tabulka č. 9. Pozitivní skutečností je postupné zvyšování rozlohy vodních ploch a jejich kapacity. Např. v letech 2000 – 2006 byly obnoveny rybníky v Nedachlebicích, v roce 2012 jako součást protipovodňových úprav vznikla vodní nádrž v Prakšicích, připravují se rybníky a mokřady v Podolí a na Zlámanci. K nejvýznamnějším vodním plochám patří Popovické rybníky, slepá ramena Moravy v Kněžpolském lese, šterkopískové jezero v Topolné, Březolupský a Prakšický rybník. Důležitá je stálá údržba vodních ploch včetně pravidelných oprav hrází a výpustí, aby byla zajištěna retenční kapacita a možnost regulovat odtok, neboť hlavně v případě přívalových srážek je regulační funkce vodních děl neocenitelná. Opět je třeba zdůraznit možnost realizace nových vodních děl v rámci dokončených pozemkových úprav.

Krajinná zeleň má na území MAS harmonické střídání krajinné zeleně, lesů a zemědělské půdy vedlo v roce 1999 k vyhlášení přírodního parku Prakšická vrchovina v centrální části území MAS. U jednotlivých obcí najdeme místní specifika, zatímco na Zlámanci převažují hluboké lesy, Kněžpole na ochranu proti vodní erozi i silným severním větrům vybudovalo nedaleko od zastavěného území obce větrolam. Společným jmenovatelem je problém neudržovaných pozemků v extravilánu obce. Opuštěné pozemky zarůstají plevelely a invazivními druhy dřevin, negativně ovlivňují celkový vzhled obcí a znesnadňují obhospodařování sousedících pozemků. Stávající právní úprava nedává obcím příliš možností k řešení nevyhovujícího stavu. Jednou z variant je sankcionování vlastníků na základě § 3 odst. 1 zákona č. 326/2001 Sb., o rostlinolékařské péči²⁶, u podnikatelů pak dle § 58 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. V samostatné působnosti obcí je možnost řešit problematiku neudržovaných pozemků obecně závaznou vyhláškou, je tak na rozhodnutí každé obce, jakou variantu řešení zvolí.

2.7 Energetika

V oblasti sítí a rozvodů elektrické energie je situace uspokojivá – ve spolupráci s distributorem je zajištěno připojení nových objektů v obcích, pouze u několika obcí je nedostatečný počet (Částkov a Drslavice), případně nevhodné rozmístění trafostanic (Popovice) a dochází zde k dílčím problémům při pokrytí špičky odběru elektrické energie. Důležité je zajištění kapacitního připojení zejména v obcích, které mají v územním plánu vyčleněny rozvojové plochy pro podnikání, případně jako průmyslové zóny, aby se nedostatečná kapacita připojení elektrické energie nestala brzdou rozvoje podnikání a zaměstnanosti. S ohledem na vymezení operačních programů i související legislativu v oblasti rozvoje energetických sítí není další rozvoj energetiky relevantním tématem Strategie.

---

²⁵ V PRV 2007 – 2014 byly jediným způsobilým žadatelem Pozemkové úřady na okresní úrovni, toto omezení bylo převzato i do nové úpravy PRV

²⁶ „základní povinností fyzické nebo právnické osoby, která pěstuje, vyrábí, zpracovává anebo uvádí na trh rostliny, rostlinné produkty nebo jiné předměty, a vlastníka pozemku nebo objektu nebo osoby, která je užívá z jiného právního důvodu zjišťovat a omezovat výskyt a šíření škodlivých organismů včetně plevelů tak, aby nevznikla škoda jiným osobám nebo nedošlo k poškození životního prostředí“

Tabulka č. 10 Velkoplošná a maloplošná chráněná území²⁷

Název	Poloha	Stručný popis
PP Praksická vrchovina	Centrální část území MAS	Stanovištní podmínky s velkou pestrostí biotopů, od teplomilných luk a pastvin přes extenzivně využívané staré sady až po převážně dubohabrové lesy, se odrážejí v druhové pestrosti flóry a fauny
PR Rovná hora	1,5 km od Hradčovic	Louky a pastviny jako stanoviště ohrožených druhů motýlů
PR Vrchové	1,75 km od Drslavic	Komplex původních květnatých luk, pastvin a sadů s vzácnou faunou a flórou
PPa Terasy	Nad obcí Drslavice	Bývalé sady s výskytem teplomilných živočichů a rostlin v terasách
PPa Olšava	Tok řeky u Podolí	Poslední zbytek přirozeného neregulovaného úseku řeky Olšavy. Podmínky pro hnízdění vzácných a ohrožených druhů ptactva.
PR Kanada	Kněžpolský les	Slepé rameno řeky Moravy s bohatým výskytem ohrožených mokřadních druhů
PR Trnovec	Kněžpolský les	Lužní les a starý ovocný sad s původními loukami pestré druhové skladby
Natura 2000 Kněžpolský les	Kněžpolský les	Rozsáhlý komplex lužního lesa, slepých ramen a tůní po obou březích Moravy. V okolní zemědělské krajině je tato lokalita jedno z posledních útočišť pro mnohé rostlinné a živočišné druhy chráněné nebo v různém stupni ohrožení zařazené do Červeného seznamu.
Natura 2000 Popovické rybníky	Popovice	Rybníky a okolní lesy s nivou Olšovce chrání místa výskytu ohrožené žáby kuňky žlutobřiché – tůně, kaluže a podmáčené plochy ve smíšených lesích a podél cest, potoků a rybníků.
Natura 2000 Stráně u Popovic	Popovice	Území nad nivou řeky Olšavy je ukázkou staré kulturní krajiny se společenstvy lesních lemů, světlých lesů a křovin s výskytem motýla bourovce trnkového

Sídelní zeleň v obcích je dlouhodobě udržována zejména ze strany obcí jakožto vlastníků převážné většiny ploch veřejné zeleně. Ozelenění sídelních útvarů napomáhají udržované zahrady a sady u rodinných domů, které dotvářejí kolorit intravilánu venkovských obcí. Udržované parky v centru obce nalezneme v Bílovicích, Březolupech, Veletinách, významné plochy veřejné zeleně sousedí u sportovišť či škol jednotlivých obcí (např. Částkov, Popovice, Praksice). Stav sídelní zeleně v obcích MAS pomohly v uplynulých letech dotace z PRV, OPŽP i ROP Střední Morava, nadále lze očekávat dle disponibilních dotačních prostředků další investice do veřejné zeleně (např. plánovaný parčík v obci Šarovy).

²⁷ Zdroj: [file:///C:/Users/ED/Downloads/prirodni_zajimavosti_UH%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/ED/Downloads/prirodni_zajimavosti_UH%20(1).pdf), PP – přírodní park, PR – přírodní rezervace, PPa - přírodní památka

Široký rozsah projektů, úspěšně realizovaných na území MAS v oblasti péče o životní prostředí odráží tabulka č. 11, která zobrazuje podpořené projekty v rámci OPŽP v letech 2007- 2013. Podpořené projekty ukazují širší aktivit v oblasti životního prostředí, ať už se jednalo o vodohospodářskou infrastrukturu, nakládání s odpady, zateplení budov nebo péči o veřejnou zeleň. Pozitivní skutečností je zapojení naprosté většiny obcí MAS, což sebou nedílně nese tolik potřebné zkušenosti s administrací dotačních žádostí v rámci OPŽP, který patřil k náročnějším operačním programům pro žadatele (např. ve srovnání s PRV).

Tabulka č. 11: Podpořené projekty v rámci OPŽP na území MAS 2007 - 2013

Obec	Název projektu	Dotace v Kč
Bílovice	Kanalizace Bílovice	29 650 200,- Kč
Bílovice	Omezení prašnosti silnic v obci Bílovice	2 053 157,- Kč
Bílovice	ZŠ Bílovice-zateplení a výměna oken	9 544 063,- Kč
Bílovice	Významný krajinný prvek Cholerový hřbitov	515 803,- Kč
Bílovice	Výsadba zeleně pod hřbitovem a před pálenicí	450 000,- Kč
Březolupy	Zlepšení energetické náročnosti objektů ZŠ, ZS v obci Březolupy	5 990 806,- Kč
Březolupy	Rekonstrukce víceúčelové haly v Březolupech	1 961 685,- Kč
Březolupy	Rozšíření separace bioodpadů v obci Březolupy	709 601,- Kč
Březolupy	Komunitní kompostárna Březolupy	1 255 338,- Kč
Částkov	Zakládání a obnova krajinných prvků v obci Částkov	425 642,- Kč
Částkov	Kompostéry pro občany obce Částkov a Svárov	706 652,- Kč
Částkov	Snížení energetické náročnosti objektu Obecního úřadu Částkov	2 864 088,- Kč
Drslavice	Technické vybavení komunitní kompostárny Drslavice	816 318,- Kč
Drslavice	Zavedení separace a svozu bioodpadů v obci Drslavice	1 178 896,- Kč
Hradčovice	Hradčovice - biologicky rozložitelný odpad	538 650,- Kč
Kněžpole	Snížení energetické náročnosti Obecního úřadu čp. 125 v obci Kněžpole	217 124,- Kč
Kněžpole	Snížení energetické náročnosti Víceúčelového objektu čp. 103 v obci Kněžpole	959 508,- Kč
Kněžpole	Zavedení separace bioodpadů v obci Kněžpole	432 045,- Kč
Mistřice	Snížení imisní zátěže z dopravy v obci Mistřice	2 652 539,- Kč
Mistřice	Výměna oken a zateplení mateřské školy v Mistřicích	4 298 465,- Kč
Mistřice	Zateplení obecního úřadu v Mistřicích	1 013 680,- Kč
Mistřice	Kompostárna Mistřice	833 958,- Kč
Mistřice	Kompostéry pro občany obce Mistřice	580 093,- Kč
Mistřice	Zavedení separace a svozu bioodpadů v obci Mistřice	594 594,- Kč
Mistřice	Sběrný dvůr Mistřice	3 449 144,- Kč
Mistřice	Rekultivace skládky Javorovec	8 289 718,- Kč
Nedachlebice	Zateplení Obecního úřadu a Požární zbrojnice v Nedachlebicích	1 246 845,- Kč
Nedachlebice	Likvidace bioodpadu v obci Nedachlebice	504 000,- Kč
Nedachlebice	Revitalizace zeleně v obci Nedachlebice	922 031,- Kč
Podolí	Obec Podolí - doplnění RBK a krajinné zeleně	1 060 025,- Kč
Podolí	Mokřady II v polní trati Přední díly	1 204 407,- Kč
Podolí	SO5 - Mokřady III v polní trati Přední díly	1 887 014,- Kč
Podolí	Tůně a mokřady v k.ú. Podolí	1 042 543,- Kč
Popovice	Snížení imisní zátěže z dopravy v obci Popovice	951 426,- Kč
Popovice	Separace bioodpadů v obci Popovice	570 010,- Kč
Prakšice	Zateplení obecního úřadu Prakšice	903 961,- Kč
Prakšice	Zázemí pro sportovce v Prakšicích - zateplení a výměna výplní otvorů	594 361,- Kč

Prakšice	Kompostárna Prakšice	846 153,- Kč
Prakšice	Sběrný dvůr odpadů Prakšice	2 898 481,- Kč
Prakšice	Separace a svoz bioodpadů v obci Prakšice	1 140 291,- Kč
Prakšice	Zateplení víceúčelové budovy	682 026,- Kč
Prakšice	Sadové úpravy v obci Prakšice	3 172 989,- Kč
Topolná	Sadové úpravy okolí dětského hřiště a domu s pečovatelskou službou	986 939,- Kč
Topolná	Zateplení obecního úřadu - obec Topolná	707 807,- Kč
Topolná	Společné řešení biologicky rozložitelného odpadu obcí Topolná a Šarovy	1 339 608,- Kč
Topolná	Obnova aleje Topolná	1 388 492,- Kč
Veletiny	Sběrný dvůr Veletiny	1 421 603,- Kč
Zlámanec	Vodní plochy a mokřady - niva Zlámaneckého potoka	3 081 000,- Kč
Celkem MAS		110 533 778,- Kč

2.8 Život v obcích

Spolková, kulturní a společenská činnost v historii byla²⁸ a stále je na velmi vysoké úrovni a běžný život v obcích si nelze představit bez příkladné spolupráce jednotlivých spolků, organizací, sdružení či aktivních jedinců. Problém tak nepředstavuje nedostatek aktivně činných a zapojených jedinců, ale nedostatečné zázemí a vybavení pro spolkovou činnost. Řada objektů občanské vybavenosti pamatuje desítky let, jejich stavební stav a vnitřní dispozice jsou z hlediska dnešních požadavků již nevyhovující. Tato situace vedla na východním okraji území MAS dokonce k paradoxnímu příkladu meziobecní spolupráce, kdy kulturní dům na Zlámanci s dostatečnou kapacitou 250 osob slouží k pořádání kulturních akcí také pro sousední obce Nedachlebice a Částkov, kde podobné zařízení chybí či zchátralo nad únosnou mez.

V každé obci MAS nalezneme alespoň jeden nosný spolek či sdružení, které je pořadatelem každoročních tradičních kulturních a společenských akcí. Ve většině obcí se konají tradiční krojované hody, letní zábavy, dětské dny a výlety, hasičské soutěže, pravidelná sportovní utkání. Jsou to nejčastěji fotbalové a hasičské soutěže, které vyplňují nedělní odpolední program s hojnou diváckou kulisou a vzájemným setkáváním obyvatel. Pozitivní je zapojení dětí a mládeže do činnosti spolků, aktivní příprava a výchova žáků a dorostenců patří k nejvýznamnějším benefitům pro tuto cílovou skupinu.

Provozní zajištění činnosti spolků a sdružení je zajištěno pestrou mozaikou vzájemné spolupráce subjektů. Ať už se jedná o sponzorské dary podnikatelů a obcí, bezplatnou údržbu či pronájem ploch a budov i neopominutelné hodiny a dny dobrovolné bezplatné činnosti a zapojení členů. Vždy se jedná o příklady partnerství a spolupráce, nezbytné pro komunitní rozvoj. Samozřejmostí je vzájemná spolupráce spolků jak na obecní, tak meziobecní úrovni.

²⁸ V Bílovicích byl hrabětem Vladimírem Logothetti roku 1869 založen nejstarší vesnický hasičský sbor na Moravě

Zkušenosti z realizace SPL LEADER v letech 2008 – 2013 ukázala značný absorpční potenciál mezi neziskovými organizacemi na území MAS. Desítky podpořených projektů v celkové částce 3 353 473,- Kč dotační podpory se zaměřily na obnovení vybavení i zázemí pro spolkovou činnost, ať už se jednalo např. o krojové vybavení souborů, kabiny pro sportovce, či nová okna a dveře pro dům chovatelů a zahrádkářů. V tabulce č. 12 je pozornost věnována nejen přehledu vybavenosti jednotlivých obcí, ale také aktuálnímu problému v oblasti vybavenosti u obcí MAS.

Tabulka č. 12: Kulturní, společenská a sportovní vybavenost obcí²⁹

Obec	Kulturní dům, kapacita	Aktivní spolky	Sportoviště	Volný čas	Slabé místo, potřeby
Bílovice	Kulturní dům, 220	Hasiči, TJ Sokol (fotbal + stolní tenis), chovatelé, zahrádkáři, myslivci, včelaři	Fotbalové hřiště, tenisové kurty, sportovní areál	Zámecký park, dětské hřiště 3x	Špatný stav hřiště u základní školy
Březolupy	Sportovní hala, 500	Autoklub, červený kříž, myslivci, hasiči, rybáři, zahrádkáři, fotbalisti, taneční skupiny Pohoda, Botík, Orchis – ochrana přírody, kynologové	Fotbalové hřiště, plochá dráha, střelnice, cvičiště, kluziště	2x park, dětské hřiště 3x, plocha u sportovní haly	Nutná modernizace kabin u hřiště a posílení zázemí pro činnost spolků
Částkov	Ne	Hasiči, fotbalisti, myslivci, sdružení Na Dědině	Fotbalové hřiště	U fotbalového hřiště + dětské hřiště	Chybí kulturní dům Rekonstrukce hasičské zbrojnice
Drslavice	Polyfunkční dům, 250	Hasiči, fotbalisti, myslivci, střelecký klub, klub důchodců	Fotbalové hřiště, tenisové kurty	3x dětské hřiště Polyfunkční dům	Vybavení pro spolky
Hradčovice	Sál v budově OÚ, 200	Fotbalisti, včelaři, myslivci, hasiči 2x, pěvecký sbor, DH Hradčovjanka, klub seniorů	Fotbalové a víceúčelové hřiště	3x dětské hřiště	Rekonstrukce dětského hřiště
Kněžpole	Kulturní dům, 250	Fotbalisti, hasiči, myslivci, Kněžpolanka, chovatelé, mužský a ženský pěvecký	Fotbalové hřiště, tenisové kurty, multifunkční hřiště	3x dětské hřiště, Areál u fotbalového hřiště	Vybudování zázemí pro spolkovou činnost

²⁹ Zdroj: Vlastní šetření

Obec	Kulturní dům, kapacita	Aktivní spolky	Sportoviště	Volný čas	Slabé místo, potřeby
		sbor, Štrajchkapela			
Mistřice	Sál u hospody, 130	Fotbalisti, hasiči, zahrádkáři, rybáři, myslivci, včelaři	Fotbalové hřiště	Výletišťe ve středu obce, 2x dětské hřiště	Vybudování hasičské zbrojnice
Nedachlebice	Ne	Fotbalisti, hasiči, rybáři, myslivci, sbor Nedachlebjan, zahrádkáři, turisti	Fotbalové hřiště	Dětské hřiště	Chybí kulturní dům i zázemí pro spolky
Pašovice	Kulturní dům, 150	Hasiči, myslivci, rybáři, klub seniorek, country klub	Polyfunkční hřiště	Koupaliště, dětské hřiště, přírodní kulturní areál	Rekonstrukce koupaliště
Podolí	Kulturní dům, 130	Fotbalisti, zahrádkáři, Podolské frišky (folklor), klub dobré pohody	Fotbalové hřiště	Dětské hřiště	Přístavba kulturního domu, oprava kabin fotbalistů
Popovice	Kulturní dům, 200	Fotbalisti, myslivci, zahrádkáři, klub žen, folklor - Popovjánek, SPOT Slunéčko	Fotbalové hřiště	Dětské hřiště 3x, volnočasový areál Bukovina	Zázemí pro spolky
Prakšice	Sál u základní školy, 250	Fotbalisti, hasiči, myslivci, folklorní sdružení Holomňa, rybáři, modeláři, divadelníci	Fotbalové hřiště, multifunkční hřiště	Dětské hřiště 3x	Nefunkční koupaliště, vybudování ateliéru v budově ZŠ
Svárov	Sál v budově OÚ, 130 míst	Myslivci	Fotbalové hřiště	Dětské hřiště, poutní místo	Rozšíření dětského hřiště
Šarovy	Sál u hospody, 120 míst	Hasiči, stolní tenis (III. liga!), Šarovské hejtmanství o.s.	Kluziště, hasičské cvičiště	Dětské hřiště, výletišťe	Klubovna a zázemí pro spolky - chybí
Topolná	Středisko Búrovce, 350	Fotbalisti, hasiči, myslivci, zahrádkáři, Topolská chasa, folklorní soubor	Fotbalové hřiště, multifunkční hřiště	Volnočasový areál Búrovce	Rekonstrukce kluboven v budově staré školy

Obec	Kulturní dům, kapacita	Aktivní spolky	Sportoviště	Volný čas	Slabé místo, potřeby
		Včelaran, včelaři, CM Burava, senioři			
Veletiny	Kulturní dům, 200	Hasiči, myslivci, Velet'ánek,	Multifunkční hřiště, hasičské	Dětské hřiště	Vybavení pro spolky
Zlámanec	Kulturní dům, 300	Fotbalisti, myslivci, krojovaná chasa	Fotbalové a multif. hřiště	Dětské hřiště, výletišťe	Rekonstrukce kulturního domu

2.9 Podnikání, výroba, zaměstnanost

Typicky vesnický charakter MAS se projevuje i v místní zaměstnanosti, kdy většina ekonomicky aktivních obyvatel vyjíždí z území MAS za prací do přilehlých městských center. Nejvýznamnější zaměstnavatelé tak leží mimo území MAS, což se mimo finanční dopad daňových příjmů odráží i na nutnosti dopravy zaměstnanců do zaměstnání. Okolní města jsou našťastí sídlem nejen zaměstnavatelů, ale také služeb a úřadů, což zmírňuje negativní dopady pravidelné dojíždky za prací. Dle informací ČSÚ k největším zaměstnavatelům Zlínského kraje s územním dopadem na území MAS patří Barum Continental Otrokovice, Krajská nemocnice T. Bati Zlín, Baťa a.s., Česká zbrojovka Uherský Brod, Fatra Napajedla, Tajmac – ZPS Zlín, Uherskohradištská nemocnice, Mitas Otrokovice.

Tabulka č. 13: Ekonomicky aktivní subjekty v roce 2013³⁰

Název obce	Počet aktivních subjektů	Zemědělství, rybnářství a lesnictví	Těžba, průmysl	Stavebnictví	Velkoobchod, maloobchod
Bílovice	214	10	40	36	24
Březolupy	184	9	33	27	36
Částkov	39	7	9	8	4
Drslavice	47	1	6	12	7
Hradčovice	105	8	23	22	13
Kněžpole	149	6	27	28	23
Mistřice	129	4	21	29	21
Nedachlebice	82	6	21	24	10
Pašovice	91	5	10	23	11
Podolí	118	9	25	15	17
Popovice	88	2	19	18	21
Prakšice	95	4	24	11	11
Svárov	24	1	4	5	2
Šarovy	35	1	6	2	14
Topolná	148	9	35	26	31
Veletiny	67	4	13	13	9
Zlámanec	30	3	3	2	6
Celkem MAS	1 645	89	319	301	260
Zlínský kraj	74 501	3 740	12 760	10 342	12 467

Na území MAS nalezneme několik společností, které zaměstnávají desítky zaměstnanců, nelze je však označit za regionálně významné zaměstnavatele, byť dopad na zaměstnanost jednotlivých obcí je nezpochybnitelný. V celkovém počtu převažují drobné

³⁰ Zdroj: Český statistický úřad

podniky se širokým záběrem od základního zpracovatelského průmyslu, služby a řemeslné činnosti až po výrobu sofistikovaných měřicích přístrojů (Perfekta Veletiny). Nezanedbatelný počet pracovních míst vytvářejí zemědělské společnosti, zejména pokud zůstala zachována živočišná výroba (Topolná, Mistřice, Prakšice).

Naopak opuštěné areály bývalých zemědělských družstev se v řadě obcí podařilo přeměnit na fungující průmyslové zóny a zázemí pro rozvoj drobného podnikání. (Bílovice, Březolupy, Drslavice, Hradčovice, Kněžpole, Mistřice, Pašovice, Prakšice). Problém pro další rozvoj a využití areálů představuje nevyřešená či roztržštěná vlastnická držba, kdy např. vlastnictví hala a výrobních prostory je odlišné od vlastníka komunikaci apod. Samostatnou kapitolu představuje nedořešené dopravní napojení průmyslových zón na komunikace vyšších tříd a s tím související neúměrné zatížení místních komunikací těžkou nákladní dopravou (Kněžpole, Podolí). V řadě obcí na území MAS je možnost rozšíření stávajících průmyslových zón a s tím související rozšíření výroby a zaměstnanosti na území MAS. Nejdále je situace v obci Podolí, kde je připravena dostavba průmyslové zóny s vytvořením stovky nových pracovních míst, rozšíření čeká společnou průmyslovou zónu Hradčovic a Veletin, Pašovic, o zasíťování nové zóny uvažují Březolupy.

V obcích MAS není problém najít šikovné řemeslníky, v regionu je hustá síť autoopraven, tři čerpací stanice pohonných hmot, řada stavebních firem, nákladních dopravců. Zaměstnanosti v obcích přispívají fungující mateřské a základní školy s fungující kuchyní, která často slouží i pro starší obyvatele. Se stárnutím obyvatelstva přímo souvisí nárůst potřeby a četnosti zdravotních a sociálních služeb. Větší obce mají fungující zdravotní střediska s rozsahem praktický, dětský a zubní lékař (Bílovice, Březolupy, Topolná), v jiných obcích je alespoň jednou týdně zajištěna ordinace praktického lékaře. Specializovaná lékařská pracoviště jsou umístěna ve spádových nemocnicích kraje. Obdobná situace je u poskytování sociálních služeb, na území MAS jsou poskytovány převážně služby terénního charakteru. Klasické domovy důchodců se nachází mimo území MAS, v několika obcích je zajištěno sociální bydlení pro starší občany (Březolupy, Nedachlebice, Topolná). Poskytovateli sociálních služeb jsou Sociální služby Uherské Hradiště, p.o., Oblastní charity Uherský Brod a Uherské Hradiště. Vzhledem k demografické situaci bude potřeba sociálních služeb na území MAS dále narůstat, v řadě obcí registrují požadavky občanů na výstavbu domu s pečovatelskou službou, případně na další rozšíření poskytovaných sociálních služeb.

Z hlediska registrované nezaměstnanosti území MAS nijak nevybočuje z celostátního a krajského průměru. Ve většině obcí se drží registrovaná nezaměstnanost pod celostátním průměrem, v každé obci nalezneme typicky ohrožené skupiny obyvatel, dlouhodobě nezaměstnané a starší osoby. Velkou pozornost je třeba věnovat sociálnímu začleňování těchto ohrožených skupin, aby nedošlo ke ztrátě pracovních návyků a k přesunu ze skupiny dlouhodobě nezaměstnaní do dlouhodobě nezaměstnatelní. Využívanou možností je krátkodobé zaměstnávání nezaměstnaných z ohrožených skupin při údržbě veřejné zeleně, místních komunikací a prostranství v obcích MAS.

Na základě rozhodnutí Ministerstva průmyslu a obchodu a vlády ČR nebude podpora podnikání, a to ani na úrovni mikropodniků, prováděna prostřednictvím Komunitně vedeného místního rozvoje. Podpora podnikání a zaměstnanosti však není vázána jen na poskytování

dotací, nadále bude kladen důraz na nepřímou podporu v podobě zajištění dostatečné dopravní obslužnosti pro cesty do a ze zaměstnání, na přípravu a rozvoj průmyslových zón a podnikatelských inkubátorů v obcích MAS. Úkolem kanceláře MAS a jejích zaměstnanců je pomoc a poradenství pro subjekty z území MAS, aby měli možnost účinného zapojení a čerpání dotačních prostředků z Operačního programu podnikání a inovace pro konkurenceschopnost. Využití absorpční kapacity a rozvojového potenciálu podniků a zaměstnavatelů na území MAS napomůže splnění hlavního cíle SCLLD.

Tabulka č. 14: Evidovaná nezaměstnanost k 31. 12. 2013³¹

Název obce	Počet uchazečů celkem	Průměrný věk uchazečů	Uchazeči 50+	V evidenci nad 24 měsíců	Míra % nezaměstnanosti
Bílovice	112	39,3	26	20	8,6
Březolupy	84	40,7	25	21	7,1
Částkov	21	43,5	7	10	6,6
Drslavice	25	40,9	8	5	6,9
Hradčovice	47	41,5	17	13	7,1
Kněžpole	54	40,2	16	14	6,7
Mistřice	56	40,8	15	10	7,0
Nedachlebice	40	45,5	17	8	7,1
Pašovice	35	41,8	6	5	7,0
Podolí	47	39,1	14	14	7,8
Popovice	58	43,3	25	15	7,6
Prakšice	52	42,0	17	15	7,2
Svárov	13	48,2	7	3	7,6
Šarovy	8	36,4	2	2	4,8
Topolná	64	40,9	18	13	5,5
Veletiny	28	44,3	12	9	7,1
Zlámanec	20	44,3	10	3	9,2
Celkem MAS	764	41,9	242	180	7,1
Zlínský kraj	33 921		9 930	7 437	8,2
ČR celkem	608 262		168 024	139 225	8,2

³¹ Zdroj: Český statistický úřad

2.11 Školství a vzdělávání

Zajištění kvalitního předškolního a školního vzdělávání pro své nejmladší obyvatele patří k základním prioritám obcí MAS. Na území MAS se nenachází žádná střední škola či navazující instituce dalšího vzdělávání. Je proto zcela logické, že zvláštní péči věnuje vedení obcí na území MAS zajištění dostatečné kapacity a kvality školního a předškolního vzdělávání. Mladé rodiny s dětmi patří k nejohroženějším sociálním skupinám na území MAS nejen z hlediska sociální exkluze, ale hlavně s ohledem na riziko stěhování mladých rodin do měst. Tíživá ekonomická situace, kdy ekonomicky aktivním je pouze otec rodiny, neboť současnou výši příspěvku v mateřství nelze rozhodně považovat za ekonomický přínos pro rodiny s malými dětmi, vede ke zbytečnému sociálnímu napětí v rodinách. Doba mateřské „dovolené“ je pro řadu matek obdobím, kdy jsou odloučeny od života v obci a společnosti, jsou izolovány pouze na omezený prostor svého domu a bytu. Po dobu mateřství zbytečně trpí pocitem osamocení a obavami z toho, že po dobu, kdy se budou starat o dítě, vypadnou z dění v zaměstnání i svém okolí.

Pro mladé rodiny s malými dětmi je naprosto klíčovou otázkou zajištění předškolní péče. Ve většině obcí (vyjma Částkova, Svárova a Šarov) se daří udržovat funkční mateřskou školu, což zásadním způsobem ulehčuje každodenní život rodičů a jejich dětí. Opět je třeba zmínit vzácnou formu meziobecní spolupráce v případě rekonstrukce školky na Zlámanci, kdy se sousední obec Svárov podílela na rekonstrukci a přenechala svůj dotační nárok ve prospěch předškolního zařízení sousední obce, jejíž služby využívají i děti ze Svárova.

U základních škol je situace složitější – v řadě obcí je v provozu tzv. 1. stupeň základní školy (Hradčovice, Kněžpole, Mistřice, Topolná), v Podolí a Popovicích se jedná o zajímavou kombinaci, kdy 1. až 3. třída je v Popovicích, 4. a 5. třída v Podolí. Pro ostatní obce i druhý stupeň základní školy slouží spádové školy v Bílovicích (Částkov, Kněžpole, Mistřice, Nedachlebice, Topolná, Zlámanec), Březolupích (Svárov a Šarovy) a Prakšicích (Pašovice). Pro obce v údolí Olšavy slouží jako druhý stupeň školy v Kunovicích (Popovice, Podolí), Uherském Brodě (Drslavice, Hradčovice) a Vlčnově (Veletiny).

Problém nárazové potřeby v důsledku zvýšené porodnosti v letech 2008 – 2010 řešily obce navýšením kapacity mateřských škol a doprovodných školních zařízení, ať už za pomoci dotační pomoci EU (Březolupy, Zlámanec, Topolná), či z vlastních zdrojů (Bílovice, Kněžpole – školní družina, Popovice – kuchyně MŠ, Hradčovice – dětské hřiště MŠ). Posun demograficky silných ročníků z předškolního do období školního vzdělávání přesune část problémů na školská zařízení. Opět je třeba připravit dostatečné prostorové, technologické i personální kapacity. Podobně jako v případě mateřských škol lze u základních škol na území MAS očekávat zvýšenou absorpční kapacitu a vyšší požadavky na zřizovatele, způsobené nárůstem žáků v příštích letech. Jak vyplynulo z dotazníkového šetření mezi starosty obcí, nedostatečné vybavení a kapacita školní kuchyně a jídelny trápí např. školy v Hradčovicích a Bílovicích. S ohledem na nastavení IROP pro období 2014 – 2020 jsou na podzim roku 2014 plánována jednání se zástupci zřizovatelů i vedení školních zařízení s územní působností v obcích MAS Dolní Poolšaví.

2.12 Řízení obcí, informovanost a spolupráce

Na území MAS aktivně působí dva dobrovolné svazky obcí, mikroregiony Dolní Poolšaví a Za Moravú. Příkladem úspěšné meziobecní spolupráce je např. společný projekt Dětská a sportovní infrastruktura regionu Za Moravú, podpořená dotací ROP Střední Morava ve výši téměř 20 mil. Kč, ale také pravidelná spolupráce na organizaci kulturních akcí, jako je např. pravidelná účast obcí pod hlavičkou mikroregionu na Slováckých slavnostech vína a otevřených památek.

Počet členů nejvyššího orgánu obcí, zastupitelstva, odráží velikost a počet obyvatel obcí. Zatímco u větších obcí je patnáctičlenné zastupitelstvo a pětičlenná rada, u malých obcí stačí pětičlenné zastupitelstvo. Starostové obcí Svárov, Částkov a Zlámanec působí jako neuvolnění, v ostatních obcích MAS jsou starostové uvolnění. Zejména v menších obcích se starostové snaží vycházet vstříc potřebám občanů a jejich zaměstnání uzpůsobením úředních hodin do pozdních odpoledních hodin. Kancelář starosty obvykle vede administrativní pracovnice, která v mnoha případech působí jako účetní, sekretářka i spojovatelka, pouze u větších obcí je administrativní aparát obce početnější.

Tabulka č. 15: Působnost a dostupnost úřadů³²

Název obce	ORP	Matrika	Stavební úřad	Finanční úřad	Katastrální úřad
Bílovice	UH	Bílovice	Bílovice	UH	UH
Březolupy	UH	Březolupy	Bílovice	UH	UH
Částkov	UH	Nedachlebice	Bílovice	UH	UH
Drslavice	UH	Hradčovice	UB	UH	UH
Hradčovice	UB	Hradčovice	UB	UB	UB
Kněžpole	UH	Bílovice	Bílovice	UH	UH
Mistřice	UH	Bílovice	Bílovice	UH	UH
Nedachlebice	UH	Nedachlebice	Bílovice	UH	UH
Pašovice	UB	Prakšice	UB	UB	UB
Podolí	UH	UH	Kunovice	UH	UH
Popovice	UH	UH	Kunovice	UH	UH
Prakšice	UB	Prakšice	UB	UB	UB
Svárov	UH	Březolupy	Bílovice	UH	UH
Šarovy	Zlín	Zlín	Zlín	Zlín	Zlín
Topolná	UH	Bílovice	Bílovice	UH	UH
Veletiny	UB	Hradčovice	UB	UB	UB
Zlámanec	UH	Březolupy	Bílovice	UH	UH

Vysvětlivky: UH – Uherské Hradiště, UB – Uherský Brod

³² Zdroj: vlastní šetření

2.13 Bezpečnost

Drobná kriminalita se samozřejmě nevyhýbá ani obcím na území MAS, přesto její intenzita a zaměření nijak nevybočuje z běžných mezí. Vesnický charakter území má v tomto směru pozitivní vliv vzhledem k pozornosti a všímavosti obyvatel obcí i schopnosti samoregulace případných negativních vlivů. Neblíží policejní služebny najdeme v okolních městech, Uherském Hradišti, Uherském Brodě a Napajedlech, podobně je to se sídlem městské policie. Zde je opět možné poukázat na zajímavý případ meziobecní spolupráce u Topolné a Napajedel, kdy na základě vzájemné smlouvy o spolupráci patří i území Topolné do místní působnosti městské policie Napajedla. Vzájemně výhodná spolupráce se projevuje např. pravidelnou kontrolou dodržování povolené rychlosti a pravidel silničního provozu na silnici III/497 24 a návazných komunikacích.

Největším problémem v oblasti bezpečnosti je na území MAS porušování pravidel silničního provozu. Jak již bylo zmíněno v kapitole doprava, zejména severní a východní část území MAS trpí v důsledku absence funkčního obchvatu sídel nadměrnou intenzitou dopravy a s tím spojenými negativy – hlukem, prachem, stálým nebezpečím pro chodce a cyklisty. Absence funkční sítě cyklostezek a cyklotras zvyšuje riziko nehody mezi cyklisty a automobily, nejen okraje obcí trápí nedodržování rychlostního limitu³³. Jak ukazuje zkušenost obcí v údolí Olšavy, jedině vedení hlavních silničních komunikací mimo zastavěné území obcí s napojením místních komunikací může účinně vyřešit problém s bezpečností dopravy a neúměrného zatížení občanů provozem na pozemcích komunikacích. Nemusí se vždy jednat pouze o nákladné obchvaty sídel, je třeba zajistit napojení fungujících a připravovaných průmyslových zón na silnice vyšší třídy po dostatečně kapacitních a únosných silnicích, nejlépe mimo zastavěné území obce.

---

³³ Kritická situace je např. v Pašovicích, kde na kraji obce navíc v mírné zatáčce pod kopcem je umístěna mateřská školka, opakovaně zde dochází k nebezpečným situacím, způsobených porušením povolené rychlosti v obci.

2.14 Památky a turistický ruch

Na území MAS nalezneme desítky kulturních památek i památek místního významu. V každé obci najdeme drobné sakrální památky v podobě křížů, božích muk a kapliček, sté výročí od první světové války připomínají památníky padlých. V několika obcích se dochovaly jedinečné památky vesnické architektury, ať už se jedná o památkové domy či doprovodné stavby. Rozhledy na území MAS nabízejí kromě řady krajinných vyvýšenin dvě přístupné rozhledny, jedna nabízí rozhled do kraje nad Lhotkou (část Hradčovic), druhá na Rovnině (nad Kněžpolem). Spolu se zachovalou krajinou představují rozhledny a památky hlavní magnet pro turisty, kteří zavítají do obcí MAS. Turistický potenciál zvyšují pravidelné každoroční akce, které se konají v každé obci, ať už se jedná o pouť, hody či výročí od založení obce.

Limitem rozvoje území MAS v oblasti cestovního ruchu je absence ubytovacích kapacit. Klasický penzion pro krátkodobé ubytování najdeme pouze v Březolupích a Hradčovicích, v Březolupích navíc včetně kempu. Jinak je většina ubytovacích kapacit určena pro dlouhodobé ubytování a je využívána zejména nízkopříjmovými skupinami obyvatel. Klíčové pro rozvoj cestovního ruchu na území MAS je tak rozšiřování a zlepšování stezek a tras pro bezmotorovou dopravu, hlavně pro pěší a cykloturistiku. Rozvoji turistiky napomáhá např. společný projekt obcí „Po hranicích devíti katastrů“, spočívající ve vybudování naučné stezky v přírodním parku Prakšické vrchoviny.

Tabulka č. 16: Kulturní památky na území MAS³⁴

Obec	Kulturní památka
Bílovice	Kostel sv. Jana Křtitele, Sousoší sv. Jana, Antonína a Vendelína, Kříž u cesty na Topolnou, Zámek Bílovice
Březolupy	Socha sv. Jana Nepomuckého, Zámek Březolupy
Částkov	Špýchar a sušárna usedlosti č.p. 65, Sušárna usedlosti č.p. 33, Špýchary usedlosti č.p. 21 a č.p. 37, kaple Panny Marie Lurdské, Usedlost č.p. 29, Usedlost č.p. 63
Drslavice	Kaple Panny Marie Svatohostýnské, Usedlost č.p. 11, Špýchar usedlosti č.p. 19, Sušárna ovoce u č.p. 24, Usedlost č.p. 69, 3x stodola a 3x seník
Hradčovice	Kostel Všech svatých, Usedlosti č.p. 138, 33, 68, Seník usedlosti č.p. 69
Kněžpole	Krucifix
Mistřice	2x Boží muka, 2x kříž, Kaple sv. Nejsvětější Trojice, Kaple Javorovec
Nedachlebice	Venkovská usedlost č.p. 11, kříž
Pašovice	Výklenková kaplička - poklona
Podolí	
Popovice	Výklenková kaplička - poklona
Prakšice	

³⁴ Zdroj: Národní památkový ústav

Svárov	
Šarovy	Kříž
Topolná	Zemědělské usedlosti č.p. 7, 90 a 93, Boží muka
Veletiny	Soubor vinohradnických bud (celkem 16 památkových objektů), Památková rezervace Stará hora
Zlámanec	Venkovská usedlost č.p. 5 a 37, Sušárna ovoce u č.p. 7, kříž, seník

Výše uvedená tabulka odráží pestrost kulturních památek na území MAS, řada zemědělských staveb ukazuje typické památky původního osídlení v minulých staletích. Naopak památné kříže a boží muka jsou často nedílnou součástí krajiny a dotvářejí celkový krajinný ráz. Ve spojení se zachovalými přírodními památkami (viz tabulka č. 10) tvoří kompaktní celek kulturní krajiny s vysokou krajinářskou a historickou hodnotou. Úkolem obyvatel obcí na území MAS je zachovat a zlepšovat tuto hodnotu i pro příští generace, bez ohledu na dotační výzvy a tituly, neboť uchování kulturních a přírodních hodnot je jedním ze základů dlouhodobě udržitelného rozvoje společnosti.

Nedílnou součástí kulturního dědictví a odkazu předků je folklorní bohatství našeho regionu. Pestrost krojů, které se liší vesnici od vesnice a ochota obyvatel obléci si kroj při slavnostních příležitostech, je důkazem živoucí lidové kultury. Příležitosti spatřit krásu krojů přinášejí zejména tradiční akce, jako jsou krojované hody s právem, které se konají téměř ve všech obcích na území MAS (vyjma Šarov) od září do konce listopadu. K propagaci regionu a jednotlivých obcí pomáhají další tradiční akce, jako jsou dožínky či folklorní festivaly v Popovicích a Topolné. I na folklorním poli je nezbytná vzájemná spolupráce obce, aktivních obyvatel a spolků, na území MAS najdeme několik národopisných souborů, cimbálových i dechových muzik, pěveckých sborů či sdružení krojované chasy. Folklor je pojátkem při vzájemném setkávání sousedů z okolních obcí, aktivní zapojení obyvatel dokládá, že se nejedná o uctívání zmizelé historie, ale o opravdové prožívání a dodržování živých tradic.

Historie má své místo v muzeu, na území MAS nalezneme dvě, soukromé Potomákovy muzeum krojů v Popovicích a expozici Slováckého muzea v památkových usedlostech v Topolné. Návštěvnost objektů zvyšují pravidelně pořádané akce s přímou vazbou na folklorní tematiku, hojně navštěvované obyvateli regionu MAS i regionů sousedících. Úspěšně realizované projekty spolků v rámci SPL umožnily doplnit a obměnit krojové a nástrojové vybavení folklorních souborů na území MAS. Folklor má nezpochybnitelné místo v rámci Strategie CLLD a pomáhá naplňovat její hlavní motto, činí Slovácko svébytné a barevné.

2.15 Vyhodnocení rozvojového potenciálu území

2.15.1 Územní plánování

Obce na území MAS mají zpracovány územní plány obcí, případně aktuálně probíhá proces přípravy a schvalování územního plánu. Pro rozvoj obcí slouží také strategické rozvojové dokumenty, ať už se jedná o Strategické plány rozvoje obce, či seznam plánovaných akcí s vymezením prioritních témat. Impulsem pro vypracování rozvojových dokumentů u obcí pod 500 obyvatel byla dotační podpora Programu rozvoje venkova, kdy preferenčním kritériem posledních výzev bylo předložení Strategického rozvojového dokumentu. Takto došlo k podrobnému zmapování alespoň části území MAS a rozvojové dokumenty se staly nedílným podkladem předkládané SCLLD. Podrobnější přehled relevantních rozvojových dokumentů obcí přináší následující tabulka:

Tabulka č. 17: Rozvojové dokumenty jednotlivých obcí

Obec	Územní plánování	Rozvojový dokument
Bílovice	Územní plán z roku 2008	Seznam akcí a priorit - 2013
Březolupy	Územní plán 2009, změna 2012	Územní studie 2013,
Částkov	Územní plán 2014	Strategický plán rozvoje obce 2012
Drslavice	Územní plán 2014	Strategický rozvojový plán 2013
Hradčovice	Územní plán 2014	Plán hospodaření v lesích
Kněžpole	Územní plán 2009	Plán rozvoje venkova
Mistřice	Územní plán 2011	Strategický plán rozvoje
Nedachlebice	Územní plán 2009	Územní studie 2013
Pašovice	Územní plán 2014	Program obnovy vesnice
Podolí	Územní plán 2015	Plán obnovy vesnice
Popovice	Územní plán 2010	Seznam plánovaných akcí
Prakšice	Územní plán 2015	Program obnovy vesnice
Svárov	Územní plán 2015	
Šarovy	Územní plán 2014	Místní program obnovy obce 2014
Topolná	Územní plán 2009	Program obnovy vesnice 2013
Veletiny	Územní plán 2011	Program obnovy vesnice
Zlámanec	Územní plán 2007	Strategický rozvojový plán 2012

2.15.2 Rozvojový potenciál území i obyvatel

Z pohledu rozvoje území je třeba maximálně využít potenciál, který krajina, obce a obyvatelé MAS nabízejí. V oblasti životního prostředí je třeba dbát na udržení typicky vesnického rázu, harmonického prolínání zemědělské krajiny, sídel, lesů, vodních ploch. Důležitým koncepčním řešením pro katastrální území jsou dokončené pozemkové úpravy s přesným vymezením vlastnických vztahů, definice a vytyčení společných zařízení, nové propojení území cestní sítí. Jak je podrobně pojednáno v kapitole 2.5.4., v katastrálních územích s dokončenou pozemkovou úpravou je potenciál udržitelného rozvoje zemědělské krajiny slováckého venkova plně rozvinut. Nové výzvy v oblasti údržby krajiny, změny osevních postupů a vzájemné spolupráce zemědělských a nezemědělských subjektů přináší evropská legislativa v oblasti poskytování přímých plateb a podpor z Programu rozvoje venkova na období 2014 – 2020. Ať už se jedná o povinné požadavky na ozelenění, prokázání režimu tzv. aktivního zemědělce, novou úpravu pro plnění podmínek Agroenvironmentálně klimatických opatření, či o protierozní opatření při osevním postupu, ve spolupráci obcí a zemědělců může dojít k dalšímu zlepšení údržby a celkového stavu krajiny na území MAS. Obce jak nikoli nevýznamný pronajímatel zemědělské půdy ve svých katastrech mohou aktivně spolupracovat se zemědělci na dlouhodobé udržitelnosti hospodaření na zemědělské půdě. Pravidelná údržba a obhospodařování ploch na území MAS je základním předpokladem zachování kulturního rázu krajiny pro další generace. Nezbytnou podmínkou je aktivní spolupráce zainteresovaných subjektů, ať už se jedná o obce, spolky (např. Ochránci přírody, myslivci, rybáři) i podnikatele nejenom v zemědělství.

Pro rozvoj podnikání na území MAS je nezbytné využít nabídnutý potenciál rozvoje stávajících a připravovaných průmyslových zón. V každé obci MAS nalezneme rozvojové území pro podnikání, k citlivým otázkám patří, zda umožnit rozvoj průmyslových zón na zelené louce v situaci, kdy se v obcích nacházejí nevyužitá či předimenzovaná areály po bývalých JZD. Zvláštní pozornost je třeba věnovat dopravní obslužnosti průmyslové zóny, neboť zkušenosti z několika obcí ukazují, že bez dostatečně kapacitního napojení průmyslové zóny na silniční komunikace způsobuje silná nákladní doprava značné problémy v běžném životě obcí, nehledě na negativní ekonomické dopady v podobě nutnosti časté opravy a údržby místních komunikací s nedostatečnou únosností. Od 1. ledna 2014 v souvislosti s nabytím účinnosti Nového občanského zákoníku (zákon č. 89/2012 Sb.) dochází k renesanci právní zásady *Superficies solo cedit* – Povrch ustupuje půdě. Nově tak k nezbytným podmínkám rozvoje průmyslových zón patří jasné a určité vymezení vlastnických vztahů nejen k budovám v průmyslové zóně, ale hlavně k pozemkům a na nich stojících stavbách a zařízeních, včetně komunikací a infrastrukturních sítí. Rozvoj průmyslových zón na území MAS zůstane nadále v gesci jednotlivých obcí, úspěšné naplňování Strategie CLLD může pomoci úspěšnému rozvoji podnikání a zaměstnanosti. Např. zajištěním dobré dopravní dostupnosti pro zaměstnance včetně podpory bezmotorové dopravy a nového propojení obcí mimo stávající komunikace s hustým automobilovým provozem.

Specifickou oblastí se zcela zásadním rozvojovým potenciálem v každé obci MAS je rozvoj spolkové činnosti a zapojení spolků do každodenního života obcí MAS. Od nejmenší až po tu největší obec, všude nalezneme fungující sdružení, které aktivně ovlivňují kulturní a společenský život v obcích. Zkušenosti s realizací SPL v uplynulém období ukázaly silnou

absorpční kapacitu i dílčí obtíže při realizaci projektů. Pro spolky bylo a nadále zůstane hlavním limitem předfinancování projektu z vlastních zdrojů a až následné proplacení dotace. Dílčím řešením může být rozdělení projektového záměru na několik životaschopných etap, u akcí komplexního charakteru je použití „salámové metody“ nežádoucí a v konečném důsledku nejen zpomaluje, ale také prodražuje realizaci projektu. Pokud zůstane nastavení dotačních programů podobné jako doposud a nebude možné použít zálohové platby, k nejlepším příkladům dobré praxe v minulém období patřila spolupráce spolků a obcí v místě realizace projektu. Obce se staly partnerem a díky předchozím zkušenostem i garantem projektu, na jehož úspěšnou realizaci poskytly bezúročnou půjčku. Využití vzájemné spolupráce pomohlo naplnění principu partnerství a lze doporučit i při naplňování komunitně vedeného místního rozvoje.

Odrazem péče o mladou generaci je zajištění předškolního a školního vzdělávání na území MAS. S ohledem na velikost sídel i celkový počet obyvatel MAS bude vyšší než základní vzdělání zajišťováno mimo území MAS, je však třeba zajistit pokud možno nejvyšší kvalitu předškolního a školního vzdělávání v obcích. Právě ukotvení sounáležitosti nejmladší generace s rodnou obcí je nezbytným předpokladem pro zastavení odchodu mladých rodin do měst a souvisejícího vylidňování a stárnutí venkova. Ve všech obcích, kde funguje školní či předškolní péče, existuje značný potenciál zlepšení a rozvoje stávající vzdělávací kapacity, jak po stránce kvantitativní, tak kvalitativní. Demografická prognóza v obcích jasně ukazuje doznívání ročníků vysoké porodnosti z let 2008 – 2012, skokové navyšování kapacity mateřských školek se v průběhu několika let přesune na školství základní- Již teď je na místě příprava rozšíření kapacity navazujících základních škol. S rozvojem technologických znalostí rostou nároky na vybavenost školních zařízení, je proto třeba stále pracovat na zlepšení a rozšíření počítačové vybavenosti školských zařízení včetně zajištění vysokorychlostního internetu pro rozvoj vzdělávání. Podobně je třeba využívat multimediální prvky při výuce technických předmětů či cizích jazyků. Nedílnou součástí vzdělávacích institucí jsou doplňkové a servisní provozy, jako je školní družina, knihovna či jídelna. Není proto možné zapomínat na modernizaci vybavení a zařízení těchto částí školních organizací, neboť sebelépe počítačově vybavená škola s nefunkční kuchyní neplní základní požadavky na provoz školních a předškolních zařízení. V oblasti předškolního a školního vzdělávání aktivně působí vedení škol, obce jakožto zřizovatelé i zástupci rodičů a sponzorů škol a školek³⁵, jejich vzájemná komunikace znásobuje synergické efekty rozvoje školních a předškolních zařízení na území MAS.

Přehled kulturních památek v tabulce 16 ukazuje pouze část tradičního kulturního a historického potenciálu obcí MAS. K oficiálnímu seznamu kulturních památek je třeba připočítat desítky památek místního významu. Jedná se o světské i sakrální památky s bohatou historií a odkazem předchozích generací, často jedinečným způsobem zakomponované do kulturní obhospodařované krajiny. K turisticky nejzajímavějším bezpochyby patří památkově chráněné zemědělské stavby v Topolné, Potomákově muzeum krojů v Popovicích či soubor vinohradnických bud ve Veletinách. Propagaci uvedených památek pomáhají kulturní a společenské akce, díky nimž objevuje krásu těchto památek každoročně desítky nových

---

³⁵ Lze zmínit např. pravidelné plesy SRPŠ na většině škol, pořádání dětských dnů, výletů do pohádky aj.

návštěvníků³⁶. Jedná se o příklad dobré praxe, který je vhodný doporučit i pro propagaci dalších památek a obcí samotných. Je třeba dále rozšiřovat propagaci památek a zajímavých míst instalací informačních tabulí, odpočinkových míst, směrovek apod. Zajímavé propojení kulturních a přírodních památek i členských obcí MAS představuje v roce 2014 realizovaný společný projekt naučné stezky „Po hranici devíti katastrů“, jejíž hlavním iniciátorem je obec Hradčovice. Znovu je třeba zmínit význam propagace a podpory bezmotorové dopravy při návštěvě kulturních a přírodních památek, neboť řada pamětihodností kulturního i přírodního charakteru leží mimo hlavní silniční komunikace. Hustá síť bezpečných komunikací pro bezmotorovou dopravu s napojením na nadregionální trasy je nezbytným předpokladem rozvoje cestovního ruchu a zvýšení návštěvnosti slováckých obcí na území MAS.

Zásadní propojení rozvojového potenciálu území a jeho obyvatel představuje modernizace a doplnění občanské vybavenosti obcí, zejména v oblasti zázemí pro spolkovou a kulturní činnost. V obcích, kde chybí kulturní dům či odpovídající zázemí pro pravidelné setkávání spolků existuje reálná hrozba útlumu spolkové činnosti s nepříznivými dopady na kulturní a společenský život dotčené obce. V řadě obcí stávající stav občanské vybavenosti (nejen) pro spolkovou činnost vyžaduje nezbytné investice do zásadní rekonstrukce a modernizace stavebního i technického vybavení, o čemž nejlépe svědčí zájem spolků o realizaci projektů v rámci SPL. Jak ukazují dobré příklady z jednotlivých obcí, spolky jsou zvyklé a ochotné vyjít si navzájem vstříc a spolupracovat při užívání i provozní údržbě společných zařízení a objektů³⁷. Živá spolková činnost na vesnicích obohacuje každodenní život, díky četnému zapojení dětí a mládeže pomáhá udržovat tradice a sounáležitost k obci, pořádání pravidelných i nepravidelných akcí oživuje všední rutinu, zapojení do spolkové činnosti vede k větší odpovědnosti a zájmu o společenské dění. Úspěšné účinkování spolků nejen na území MAS je tou nejjednodušší a nejúčinnější propagací obcí a jejich obyvatel pro širokou veřejnost.

Rozvojový potenciál jednotlivých obcí je pochopitelně rozdílný, společným znakem rozvojových priorit vedení obcí je dostavba a zlepšování infrastruktury ve všech jejích podobách. Pro některé obce je klíčové dobudování vodohospodářské infrastruktury, jiné trápí zatížení nedostatečně únosných komunikací, další plánují zasíťování nedávno postavené ulice či nové napojení průmyslové zóny. Společná zůstává snaha o dílčí rekonstrukci místních komunikací se zaměřením na zvýšení bezpečnosti dopravy a oddělení motorové a bezmotorové dopravy alespoň v podobě chodníku podél komunikace. Dosavadní nastavení dotačních programů neumožnilo rozsáhlé investice do místních komunikací v intravilánu obcí, lepší pozici měly paradoxně obce do 500 obyvatel díky širšímu nastavení kódů způsobilých výdajů PRV oproti ROP Střední Morava. Přípravovaná CLLD nemá s ohledem na finanční alokaci možnost účinně pokrýt veškeré požadavky obcí z hlediska neuspokojivého stavu infrastruktury, příležitostí pro zvýšení adresnosti a účelnosti dotační podpory je přesná identifikace priorit jednotlivých obcí. Pokud je pro obec některý z jejich problémů skutečně palčivý, pro obec je vítanou i menší rozsah pomoci (např. 60% dotace), což umožní pokrytí

---

³⁶ V Potomákově muzeu probíhají pravidelné folklorní kurzy, Topolské usedlosti hostí folklorní festival Setkání pod lipou, Veletinské budy jsou otevřeny nejen při příležitosti cyklistického putování po slováckých vinohradech.

³⁷ Konkrétní příklad představuje např. využití fotbalových hřišť včetně doprovodného zázemí pro pořádání hasičských soutěží, pravidelné zápůjčky stolů, lavic, stanů a dalšího vybavení mezi spolky navzájem

většího množství požadavků v rámci vyhlášené výzvy. Uvedený přístup samozřejmě nelze aplikovat napříč Strategií, neboť spolky a neziskové organizace mají mnohem užší ekonomické možnosti. Pro širší využití nevyčerpatelné absorpční kapacity obecních projektů se jedná o účinný nástroj s výrazným dopadem na splnění indikátorů Strategie.

Demografická situace spojená se stárnutím obyvatelstva a převahou starších lidí v kategorii 65+ vyžaduje rozšíření nabídky lékařských a sociálních služeb. Zcela nezbytné je zachování stávající úrovně lékařské péče, kdy i v malých obcích (např. Zlámanec, Veletiny) je byť jen jeden den v týdnu zajištěn provoz ordinace praktického lékaře. Pro obce, kde tato možnost chybí, zůstává zásadní zajištění základní dopravní obslužnosti směrem ke střediskovým obcím, aby starší občané při cestě k lékaři nebyli odkázáni na individuální automobilovou dopravu. S rostoucím počtem seniorů stoupá počet osob, potřebující sociální péči, stejně jako potřeba socializace této ohrožené skupiny obyvatel. Na území MAS se senioři pravidelně scházejí např. v Pašovicích, Hradčovicích, Drslavicích či Topolné, proto je důležité zajistit zázemí pro setkávání a spolkovou činnost v jednotlivých obcích. Aktivní zapojení do běžného života obce, spolu se schopností naslouchat a tolerovat limity věku a zdravotního stavu, je nejlepší prevencí proti sociálnímu vyloučení této skupiny. Na slováckém venkově bylo a nadále je zvykem, že se o seniory starají jejich potomci a příbuzní, úkolem pro komunitně vedený rozvoj je zajistit dostatečně pevnou síť sociálních služeb, pokrývající v maximální míře potřeby ohrožených skupin obyvatel. Úroveň společnosti se totiž velmi dobře ukáže na její schopnosti postarat se o slabší a starší členy. Je třeba navázat na zkušenosti a praxi již fungujících poskytovatelů sociálních služeb a vytvořit podmínky a zázemí pro další rozvoj sociálních služeb na území MAS, např. ve vytvoření zázemí pro poskytování terénních sociálních služeb v jednotlivých obcích.

2.16 SWOT analýza

Účelem následujících tabulek je přesná identifikace a vymezení řešeného území v rozlišení silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb. Podrobná analýza umožňuje eliminovat hrozby, posilovat příležitosti, zachovávat a zlepšovat pozitivní vliv silných stránek a naopak umenšovat vliv stránek slabých.

Celková SWOT analýza území	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> – Harmonická krajina – Bohatství kulturních a přírodních památek – Množství aktivních spolků – Velmi dobrá meziobecní spolupráce – Zkušenosti s administrací dotačních žádostí – Zajištění předškolní péče ve většině obcí – Dobré dopravní spojení do měst – Nízká nezaměstnanost – Stav veřejné zeleně – Dostatek veřejných objektů pro vybudování zázemí spolků, lékařských a sociálních služeb – Napojení všech obcí na veřejný vodovod – Dostatek vhodných ploch k podnikání 	<ul style="list-style-type: none"> – Nedostatečné zázemí pro spolkovou činnost – Chybějící poskytovatel sociální péče se sídlem na území MAS – Nedostatek prostředků na investice do místních komunikací – Chybějící služby v menších obcích – Malý počet ubytovacích kapacit – Zastaralé a dosluhující vybavení škol a školek – Málo pracovních příležitostí v oblasti sociálních služeb a údržby obcí – Chátrající areály bývalých JZD s nevyjasněnými vlastnickými vztahy – Silná doprava na silnici II/497
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> – Dostavba veřejné infrastruktury – Dokončení pozemkových úprav v obcích – Vybudování nových tras bezmotorové dopravy (páteřní cyklostezky) – Propagace obcí díky spolkům a památkám – Přírodní podmínky pro rozvoj bezmotorové dopravy – Vybudování nové železniční zastávky – Využití zkušeností s čerpáním dotačních titulů – Obnova vybavení škol a školek – Rozvoj sociálních služeb – Nová výstavba a využití proluk a neobydlených domů – Údržba a obnova krajinných prvků – Obsazení průmyslových zón 	<ul style="list-style-type: none"> – Snížení stávající úrovně dopravní obslužnosti – Zhoršení stavu veřejné infrastruktury – Rušení úřadů (stavební úřad, matriky) v obcích MAS – Zpřísnění legislativy na úseku vypouštění odpadních vod – Zhoršení stavu historických a přírodních památek – Nárůst počtu neobydlených domů v obcích – Stárnutí obyvatelstva spojený s odchodem mladých rodin do měst – Absence protipovodňových zařízení – Neřízená zástavba a rozšiřování obcí – Opětovné zhoršení ekonomické situace – Zastarání mobiliáře a zastávek – Zastarání techniky na údržbu zeleně

SWOT analýza tradice, kultura, spolkový život	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> – Aktivní spolky ve všech obcích – Spolková práce s dětmi a mládeží – Silná vazba k rodnému kraji a obci – Folklorní bohatství obcí i obyvatel – Spolupráce spolků při pořádání akcí – Vysoký potenciál dobrovolnické činnosti – Řada každoročních pravidelných akcí – Vzájemné soupeření obecních kolektivů – Pravidelně pořádané kulturní akce – Podpora spolků ze strany obcí 	<ul style="list-style-type: none"> – Nedostatek objektů pro spolkovou činnost u části obcí – Zastaralost stávajících objektů a vybavení pro spolkovou činnost – Absence mladých členů u některých spolků – Finanční náročnost a přísné podmínky pro pořádání akcí – Zvyšující se členské poplatky a příspěvky – Nevyjasněné vlastnictví u ploch a budov pro spolkovou činnost
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> – Podpora spolkové činnosti – Obnova a rekonstrukce zázemí a vybavení pro spolkovou činnost – Propagace svébytného a barevného Slovácka – Rozšíření zájmové činnosti u školek a škol – Aktivní zapojení dětí a mládeže i seniorů – Využití inovativního přístupu u tradičních akcí, zejména nových forem propagace – Vzájemná spolupráce a výpomoc 	<ul style="list-style-type: none"> – Odchod mladých a vzdělaných lidí do měst – Nezapojení mladé generace do života v obci – Pasivita při trávení volného času – Neochota dobrovolné činnosti a závist – Nedostatek investic na provozní údržbu a další rozvoj spolkové činnosti – Problémy v komunikaci s vedením obcí – Nereálné požadavky ze strany vlastníků ploch a budov spolkové činnosti

SWOT analýza podnikání a zaměstnanost	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> – Lidé, ochotní a zvyklí pracovat – Dostatek ploch pro rozvoj a zahájení podnikání – Podpora podnikání ze strany obcí – Řada šikovných řemeslníků všech oborů – Dobré dopravní spojení do zaměstnání v pracovní dny – Silná místní vazba podnikatelů – Výhodná poloha obcí MAS s dojížděkovou vzdáleností do krajských center – Dobré napojení na celostátní komunikace – Nízká úroveň nezaměstnanosti na území MAS ve srovnání ČR a Zlínský kraj 	<ul style="list-style-type: none"> – Malý rozsah podnikání v sociálních službách – Nedostatečně kapacitní a oddělené dopravní napojení průmyslových zón – Nedostatečné dopravní spojení pro nepřetržité provozy o víkendech – Absence krajsky významných zaměstnavatelů na území MAS – Absence oddělených stezek bezmotorové dopravy pro cesty do zaměstnání – Nízká úroveň inovací a marketingu – Jednostranné zaměření většiny podniků
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> – Využití dotační podpory OPPIK – Vybudování podnikatelských inkubátorů – Rozvoj mikropodniků – Poradenská podpora kanceláře MAS – Stálé vzdělávání zaměstnanců i podnikatelů – Vzájemná podpora místních podnikatelů – Diverzifikace podnikání o další výrobky či oblast činnosti – Rozvoj podnikání v oblasti služeb – Využití volných areálů a ploch pro nové výrobní zaměření 	<ul style="list-style-type: none"> – Další chátrání nevyužitých areálů, převážně zemědělských brownfields – Zpřísnění legislativy a zvýšení daňové zátěže – Přesun podniků do jiných regionů či zemí – Zaměření podniků na jednoduchou výrobu bez vyšší přidané hodnoty – Odkládání výstavby rychlostní silnice E55 – Pomalý rozvoj navazující infrastruktury – Neschopnost reflexe vzdělávací soustavy na potřeby podnikatelů

SWOT analýza občanská vybavenost, školství, památky	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> – Funkční obecní úřad v každé obci – Malá fluktuace obyvatel – Silná vazba k rodnému kraji a obci – Tradice meziobecní spolupráce – Množství kulturních i přírodních památek – Folklorní bohatství obcí i obyvatel – Vzájemné soupeření obecních kolektivů – Odpovídající vybavenost alespoň u větších obcí na území MAS – Silný vztah obyvatel k místním památkám – Domy pro seniory a cíleně vymezené skupiny obyvatel v části obcí – Tradice mimoškolních aktivit ve spolupráci se spolky a aktéry území 	<ul style="list-style-type: none"> – Horšící se demografická situace obyvatelstva – Pokles počtu obyvatel u malých obcí – Nutnost dojíždět do základních škol či vyšších stupňů ZŠ u části obcí – Málo pracovních míst pro vzdělané obyvatelstvo na území MAS – „Vyzobávání“ talentů do škol ve městech mimo území MAS – Absence koncepčního materiálu pro propagaci památek na území MAS – Zastaralé vybavení škol a školek – Chybějící vybavenost u části obcí – Pouze 3 devítileté ZŠ na území MAS – Chybějící poskytovatel sociálních služeb, sídlící na území MAS
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> – Motivace obyvatel k usídlení se v obcích MAS – Propagace svébytného a barevného Slovácka – Investice do předškolních a školních zařízení s cílem udržet mladé rodiny s dětmi – Budování mateřských center včetně zázemí – Podpora ohrožených skupin obyvatel – Opravené památky příležitostí propagace – Návaznost na příklady dobré praxe u poskytování sociálních služeb a péče o ohrožené skupiny obyvatel – Zapojení obyvatel bez limitu věku do života obce 	<ul style="list-style-type: none"> – Odchod mladých a vzdělaných lidí do měst – Stálé zhoršování demografické křivky – Nedostatek pracovních příležitostí na venkově i kraji – Chátrání drobných kulturních památek – Pozdní reakce na aktuální demografický vývoj (např. kapacita školek a škol) – Stagnace kvality poskytovaných služeb – Preference individuálních zájmů obcí oproti vzájemné pomoci a spolupráci – Mezigenerační pnutí a rozdíly namísto solidarity a spolupráce

SWOT analýza obnova a rozvoj vesnic	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> – Dokončená plynofikace u všech obcí – Odpovídající pokrytí energetických sítí – Hustá síť značených cyklotras – Dobré pokrytí veřejnou dopravou v pracovní dny – Zásobování pitnou vodou z veřejného vodovodu pro většinu obyvatel – Dostatek ploch a zón pro rozvoj podnikání – Vymezení rozvoje obce územním plánováním – Zajištění základní zdravotnické péče – Funkční obchod a hospoda ve většině obcí – Vedení komunikace I/50 mimo obce – Železniční spojení v části území MAS – Zajištění odděleného sběru odpadů 	<ul style="list-style-type: none"> – Nedořešená problematika čištění odpadních vod u malých obcí – Nevhodný povrch u většiny cyklotras, nedořešené oddělení od dopravy – Silné dopravní zatížení hlavních tahů – Chybějící koncepce a nejednotnost u veřejného osvětlení v obcích – Nevhodný povrch u řady místních komunikací a chodníků – Chybějící napojení stávajících průmyslových areálů na hlavní tahy mimo zastavěné území obce – Zastaralé vybavení lékařských ordinací – Absence bezbariérových přístupů – Nedostatek finančních zdrojů obcí brání ucelenému koncepčnímu řešení – Absence obchvatů obcí na silnici II/497
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> – Dobudování stavebně oddělené sítě cyklotras – Zlepšení dopravního spojení o víkendech – Odstraňování bariér všeho druhu – Rozvoj zastávek veřejné dopravy včetně zázemí – Oddělení motorové a ostatní dopravy – Propagace stávajících a nových cyklotras – Provázanost Strategie a obecních rozvojových dokumentů – Spolupráce obcí při řešení problémů – Lepší integrace systémů veřejné dopravy – Výstavba nové železniční zastávky – Dobudování vodovodů a kanalizací ve vzájemné spolupráci obcí – Rozvoj moderních technologií ve veřejné správě a samosprávě 	<ul style="list-style-type: none"> – Zpřísnění legislativy na úseku čištění odpadních vod a nakládání s odpady – Další chátrání místních komunikací v důsledku nedostatku investic – Nedostatek prostředků na rozvoj obcí – Návrat občanů k vytápění pevnými palivy z ekonomických důvodů – Chybějící dotační tituly pro obnovu místních komunikací a chodníků – Omezení stávajících zdravotnických a sociálních služeb – Omezení služeb veřejné dopravy – Úspory veřejného sektoru směřující k omezení služeb na venkově – Zhoršení vztahu obcí a provozovatelů vodohospodářské infrastruktury – Chátrání obecních úřadů, umístěných v předimenzovaných prostorách

SWOT analýza životního prostředí a zemědělství	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> – Harmonická krajina – Množství krajinných prvků – Silné zastoupení lesů na území MAS – Plynofikace všech obcí MAS – Podmínky pro třídění odpadu – Sběrné dvory většiny obcí – Absence průmyslových znečišťovatelů – Upravená veřejná zeleň v obcích – Přírodní park Prakšická vrchovina – Přírodní památky. – Oblasti NATURA 2000 – Památné stromy v obcích i krajině – Silný vztah obyvatel ke krajině a půdě – Aktivní zapojení spolků do ochrany přírody – CHOPAV Kvartér řeky Moravy – Zkušenosti s administrací v rámci OPŽP 	<ul style="list-style-type: none"> – Eroze a sesuvy na celém území MAS – Znečištění v důsledku intenzivní dopravy – Dlouhodobě neudržované pozemky – Absence prodeje ze dvora či drobných potravinářských výrobců z místních surovin – Velká rozloha půdních bloků (přes 100 ha) – Neprovozanost zemědělské výroby a zpracovatelského průmyslu na území MAS – Chybějící pozemkové úpravy – Dlouhodobé užívací vztahy zemědělské půdy blokující nové subjekty – Nízký podíl protierozních opatření typu meze, průlehy, zatravněné údolnice – Vlastnické vztahy v případě sesuvů neumožňují účinnou sanaci – Nedokončená sanace bývalých skládek – Absence dlouhodobé koncepce obhospodařování zemědělské půdy
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> – Zlepšení postavení obcí jakožto vlastníka vodohospodářské infrastruktury – Spolupráce při dostavbě vodohospodářské infrastruktury či odpadového hospodářství – Propagace přírodních památek a zajímavostí – Nové podmínky Programu rozvoje venkova – Spolupráce zemědělců, obcí a vlastníků půdy – Široká paleta dotací v oblasti zemědělství a životního prostředí – Revitalizace vodních toků a ploch – Posílení mimoprodukčních funkcí lesů – Obnova sítě polních a lesních cest – Možnost diverzifikace nezemědělských činností a rozvoj služeb zem. podniků – Zpřísnění ekologických limitů pro provoz na pozemních komunikacích 	<ul style="list-style-type: none"> – Degradace půdy intenzivním zemědělstvím a erozí – Návrat k vytápění pevnými palivy – Skokové zpřísnění legislativy – Pokračující chátrání opuštěných areálů zemědělské výroby – Odmítnutí domovních ČOV jakožto řešení vypouštění odpadních vod u malých obcí – Opouštění užívané zemědělské půdy – Riziko záplav u vodních toků – Nezájem obyvatel o problematiku životního prostředí a zemědělství – Chybějící zemědělská technika u menších zemědělských podniků (do 50 ha) – Nedodržování osevních postupů a porušování zásad cross compliance

2.17 Relevantní strategie na území MAS

Následující kapitola se snaží o výčet relevantních strategií, které mají přímý či zprostředkovaný dopad na území MAS. Tyto koncepční dokumenty je třeba respektovat při tvorbě Strategie CLLD, aby nedocházelo k vzájemnému tření a nemožnosti naplnění cílů Strategií. Vzájemné souvislosti a společné základy zvyšují přínosy úspěšné realizace Strategie nejen na území regionu MAS, ale také s dopadem působnosti relevantní strategie vyššího územního celku. Konkrétní výčet relevantních strategických dokumentů je následující:

- Evropa 2020
- Strategie regionálního rozvoje 2014-2020
- Strategie rozvoje Zlínského kraje 2009 – 2020
- Program rozvoje územního obvodu Zlínského kraje 2013 – 2016
- Regionální operační program regionu soudržnosti Střední Morava
- Národní strategický plán rozvoje venkova 2007 - 2013
- Dopravní politika ČR 2005-2013
- Generel dopravy Zlínského kraje
- Koncepce rozvoje cyklo dopravy na území Zlínského kraje
- Koncepce rozvoje kolejové dopravy na území Zlínského kraje
- Národní strategie bezpečnosti silničního provozu 2011-2020
- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji 2012 -2015
- Program rozvoje cestovního ruchu ve Zlínském kraji
- Koncepce rozvoje kultury ve Zlínském kraji
- Koncepce památkové péče v ČR 2011-2016
- Strategie podpory využití potenciálu kulturního dědictví 2014+
- Národní inovační strategie ČR 2012 - 2020
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Zlínského kraje
- Plán odpadového hospodářství Zlínského kraje
- Plán odpadového hospodářství ČR 2003 - 2012
- Státní energetická koncepce ČR 2010-2030
- Národní akční plán ČR pro energii z obnovitelných zdrojů 2010-2020
- Koncept snižování emisí a imisí Zlínského kraje
- Územní energetická koncepce Zlínského kraje

- Studie rozvoje zemědělské výroby ve Zlínském kraji
- Strategie pro růst - české zemědělství a potravinářství v rámci Společné zemědělské politiky EU po roce 2013
- Strategie využití Brownfields ve Zlínském kraji
- Koncepce podpory malých a středních podnikatelů 2014 – 2020
- Regionální inovační strategie Zlínského kraje
- Národní politika výzkumu, vývoje a inovací 2009-2015
- Koncepce státní politiky pro oblast dětí a mládeže 2007 - 2013
- Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj ČR 2008-2015
- Koncepce prevence kriminality ve Zlínském kraji
- Strategie prevence kriminality 2012-2015
- Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty ve Zlínském kraji
- NEHAP ČR - Národní akční plán zdraví a životního prostředí
- Zásady státní lesnické politiky
- Studie o lesním hospodářství ve Zlínském kraji
- Státní program ochrany přírody a krajiny ČR 2009-2020
- Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR
- Státní politika životního prostředí ČR 2012 – 2020
- Strategie rozvoje venkova Zlínského kraje
- Strategické dokumenty obcí na území MAS Dolní Poolšaví

3 STRATEGICKÁ ČÁST

3.1 Stanovení vize Strategie

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje Místní akční skupiny Dolní Poolšaví na období 2014 - 2021 vychází z úspěšně realizovaného Strategického plánu LEADER v letech 2008 -2013. Úspěšné uplatnění principu partnerství na území MAS, příklady správné praxe při úspěšné realizaci projektových záměrů v uplynulých letech, fungující meziobecní i mezioborová spolupráce a v neposlední řadě množství aktivních subjektů ve všech obcích MAS, to jsou hlavní stavební kameny, na kterých stojí a o které se opírá předkládaná Strategie. Základní vizí zůstává prohloubení vzájemné spolupráce a partnerství na meziobecní i místní úrovni s cílem umožnit široce zaměřený rozvoj území MAS s nenahraditelným a nedocenitelným zapojením místních aktérů.

Strategie plně respektuje zásady trvale udržitelného rozvoje území s vědomím odpovědnosti za stav životního prostředí, krajiny, kulturního dědictví, vzhledu obcí, občanské vybavenosti, infrastruktury, podmínek pro podnikání a zaměstnanost i zajištění kulturních a společenských potřeb obyvatel a návštěvníků. Pouze fungující vzájemné synergie environmentální, ekonomické a sociální oblasti a respektování jejich specifík a limitů umožní úspěšné naplnění Strategie. Jednotlivé cíle a priority Strategie nejsou a nebudou samospatitelným řešením problémů, nezbytností zůstává aktivní zapojení aktérů místního rozvoje a jejich přínos k řešení. Strategie má především pomoci dlouhodobému rozvoji území a umožnit prostřednictvím realizace pečlivě připravených projektových záměrů naplnění jednotlivých cílů a priorit. Nezbytnou podmínkou je předem jasně vymezená, srozumitelná a zcela transparentní administrace, zahrnující přípravu a vyhlášení dotačních výzev, výběr projektů, jejich úspěšnou realizaci i zajištění dlouhodobé udržitelnosti realizovaných projektů. Otevřenost k novým poznatkům, odlišným i menšinovým názorům, schopnost vyhodnotit a zohlednit příklady správné i nesprávné praxe, identifikovat limity a slabé stránky, bez dodržení těchto principů nebude možné úspěšně naplnit Strategii. Nositelem Strategie je celé společenství subjektů na území MAS, úkolem vedení a kanceláře MAS je zejména zajištění bezproblémové realizace a souvisejících administrativních činností.

Strategie CLLD pro území MAS Dolní Poolšaví představuje šanci pro zajištění dlouhodobého udržitelného rozvoje území MAS i jednotlivých složek území, ať už zasahují do životního prostředí, sociální či ekonomické oblasti. Nezbytná je identifikace aktivních subjektů na území MAS se Strategií, spolu s vědomím, že se jedná nejen o společnou šanci, ale také o společnou odpovědnost za udržitelný rozvoj vůči současným i budoucím obyvatelům a návštěvníkům MAS Dolní Poolšaví. Vzájemná spolupráce, respekt k tradicím i odlišnostem, porozumění, aktivní zapojení, to vše povede k naplnění hlavní vize Strategie – Zlepšovat kvalitu každodenního života v mnoha oblastech společnosti obcí MAS Dolní Poolšaví, aby i v dalších letech zůstalo Slovácko svěbytné a barevné.

3.2 Stanovení cílů a priorit

Strategický cíl 1: Slovácko svébytné a barevné ve svých tradicích a spolicích

Strategický cíl 2: Slovácko svébytné ve své správě i školství

Strategický cíl 3: Slovácko barevné ve svých památkách a cestovním ruchu

Strategický cíl 4: Slovácko svébytné v zajištění služeb a vybavenosti

Strategický cíl 5: Slovácko barevné ve své krajině

3.2.1 Prioritní osa I: Podpora místních tradic, kultury a spolkové činnosti

Bohatá spolková činnost ve všech obcích MAS, aktivní zapojení obyvatel od nejmladší až po nejstarší generaci, množství každoročně pořádaných tradičních akcí s místním i regionálním dopadem, to jsou hlavní přínosy pro kulturní a společenský život na území MAS. Podpora spolkové činnosti, ať už ve formě výstavby, rekonstrukce či obnovy zázemí pro spolkovou činnost, v podobě pořízení nového vybavení a zařízení i v podobě podpory přípravy, organizace a zajištění tradičních akcí, to vše napomáhá pestrosti slováckého života. Právě spolková činnost je spolehlivou propagací území MAS i jednotlivých obcí, pořádané akce jsou tahákem pro návštěvníky z okolí a zvyšují celkový potenciál území. K zásadním přínosům patří zapojení nejmladší generace s pozitivním dopadem na výchovu dětí a mládeže, rozvoj sounáležitosti s rodnou obcí a krajem i posilováním pocitu odpovědnosti u nejmladší generace. Zdůrazněn bude přínos pro meziobecní a mezispolkovou spolupráci, zapojení partnerských subjektů, zvláště školních a předškolních zařízení a potenciál propagace a zvýšení návštěvnosti regionu území MAS. Preferován bude přímý dopad a zapojení cílových skupin, dětí a mládeže, mladých rodin s dětmi a seniorů. Okruh případných žadatelů bude kromě spolků a sdružení zahrnovat také obce a subjekty, zřízené obcí, včetně škol a školek, aby byl zajištěn multiplikační efekt podpořených projektů a také širší okruh možného využití podpořených objektů a vybavení.

Realizační indikátory prioritní osy budou následující:

Celkový počet podpořených spolků a aktivit na území MAS

Celkový počet akcí podpořených/uspořádaných na území MAS

Celkový počet návštěvníků podpořených akcí

Celkový počet aktivních členů podpořených spolků

3.2.2 Prioritní osa II: Kvalitní veřejná správa a místní školství

Obecní úřad a škola (školka) představují v současné době základní jistoty a symboly veřejné správy v jednotlivých obcích MAS. Blíže o problematice pojednávala analytická část Strategie, zajištění základního rámce veřejné správy je prioritou všech obcí. Obce bez předškolního vzdělávání toto považují za jeden z největších limitů svého rozvoje a atraktivity pro mladou generaci. Prioritní osa II bude dále členěna na dva záměry pro přesnější identifikaci okruhu možných příjemců a podporovaných typů projektů.

Záměr a) Služby veřejné správy

V rámci uvedeného investičního záměru bude podporováno zajištění základního a navazujícího servisu veřejné správy prostřednictvím podpory stavební i technologické obnovy a modernizace obecních úřadů. Cílem je dobře vybavená, občanům přátelská a otevřená veřejná správa, zajišťující základní služby pro obyvatele i návštěvníky obcí. Pro rychlý a kvalitní servis je nezbytností odpovídající vybavení na úrovni 21. století včetně odpovídajícího internetového připojení pro vzájemnou elektronickou komunikaci veřejné správy. Obecní úřad plní často funkci informačního střediska a vstupní brány pro návštěvníky obce i podnikatelské subjekty, proto je nezbytné podporovat úpravy a modernizace budov včetně např. bezbariérových přístupů do úřadů.

Záměr b) Podpora předškolního a školního vzdělávání

Úroveň předškolního a školního vzdělávání zcela zásadním způsobem ovlivňuje vzdělání i schopnost dalšího vzdělávání u nejmladší generace, což předurčuje jejich celkové šance a možné uplatnění v hierarchii vzdělávací soustavy a v konečném důsledku i běžném životě. Zajištění předškolního vzdělávání ve většině obcí MAS není jen otázkou prestiže jednotlivých obcí, ale i nutností pro udržení mladé generace a zabránění vylidňování venkova. Bez kvalitního zázemí není možné udržet nejnadanější žáky, odchod talentů do škol v blízkých městech negativně ovlivňuje celkový výsledek školy na žebříčku vzdělávacích institucí i atmosféru v kolektivu. Ekonomická krize v uplynulých letech doslova obnažila fenomén nevhodné vzdělávací struktury, která produkuje velké množství absolventů humanitních oborů, pro smysluplné zaměstnání však nepoužitelných, naproti tomu nedostatek kvalifikovaných absolventů technických oborů včetně středoškolské úrovně kvalifikovaných odborných škol a učilišť³⁸. Proto je třeba vytvořit odpovídající zázemí pro vzdělávání odborných předmětů i na venkovských školách. Nedílnou součástí vzdělávací soustavy jsou doplňkové aktivity, ať už se jedná o celoživotní vzdělávání, mimoškolní aktivity a spolupráce školy a dalších místních aktérů (viz prioritní osa I). Při zajištění odpovídající úrovně vzdělávání nelze opomenout ani zlepšení kvality navazujících služeb a vybavení, ať už se jedná o služby školní kuchyně a jídelny, tělocvičnu či hřiště u základních a mateřských škol. Dále je třeba podpořit vzájemnou spolupráci mezi školami a vzdělávání pracovníků ve školství.

---

³⁸ Příkladem, ovlivňující území MAS, je vzájemná spolupráce Střední odborné školy a České zbrojovky, a.s. v Uherském Brodě, garantující absolventům jistotu zaměstnání

Realizační indikátory prioritní osy budou následující:

Celkový počet rekonstruovaných/modernizovaných objektů a vybavení veřejné správy

Celkový počet žáků se zlepšenou kvalitou výuky/zázemí školních zařízení

3.2.3 Prioritní osa III: Cesta za poznáním a historií

Bohatství kulturního dědictví slováckého venkova se odráží v desítkách drobných kulturních památek a památek místního významu. Ať už se jedná o drobné sakrální památky, historická stavení, zemědělské stavby typické pro zemědělsky obhospodařovanou krajinu slováckého venkova, či o státem chráněné zámky a kostely, tyto pamětihodnosti dotvářejí typický krajinný a venkovský ráz, spojující prvek území MAS. Místní památky jsou spolu s živým folklorem nosným prvkem propagace obcí, nezřídka díky svému umístění v centrální části či na křižovatce cest jsou výkladní skříní jednotlivých obcí. Množství památek i zvýšené nároky na jejich údržbu a rekonstrukci spolu s mnohdy nevyjasněnou vlastnickou strukturou památek a pozemků pod nimi jsou hlavními limity koncepční obnovy a propagace památek.

Území MAS nemůže konkurovat hlavním turistickým cílům Zlínského kraje a Slovácka, harmonická krajina, upravené vesnice a zajištění alespoň základních služeb pro návštěvníky, to jsou možnosti pro zvýšení atraktivity území MAS. Nedílnou součástí rozvoje cestovního ruchu je zvýšení potenciálu bezmotorové dopravy, ať už v podobě vytváření a značení turistických tras a naučných stezek³⁹, tak v přípravě a budování, pokud možno od ostatní dopravy oddělených, cyklotras a cyklostezek. Bez vybudování odpovídajících tras, které odkloní turisty od páteřních tras a turistických cílů, je rozvoj turistiky a cestovního ruchu v území pouze zbožným přáním. Nedílnou součástí je zajištění odpovídajícího zázemí v podobě alespoň udržení a zlepšení stávajících stravovacích, občerstvovacích a ubytovacích kapacit i stavu doprovodné infrastruktury v podobě odpočinkových míst, mobiliáře, mapových a informačních cedulí.

Prioritní osa III. obsáhne celkem 3 záměry, jejichž společným cílem je rekonstrukce a propagace obcí a památek, podpora a propagace cestovního ruchu a turistiky na území MAS. K potenciálním žadatelům v rámci této osy se řadí vlastníci místních památek, obce, spolky i podnikatelé v oblasti pohostinství, stravování a ubytování.

Záměr a) Obnova památek obcí a venkovské krajiny

Záměr b) Podpora turistických tras a stezek

Záměr c) Stravovací, ubytovací a občerstvovací kapacity

Realizační indikátory prioritní osy budou následující:

Celkový počet obnovených a rekonstruovaných památek

Celkový počet propagačních materiálů památek i obcí MAS

---

³⁹ Dobrým příkladem je vybudování naučné stezky „Po hranicích devíti katastrů“ v centrální části území MAS, realizované v roce 2014

Délka vybudovaných a obnovených tras a stezek

Celková stravovací/ubytovací/občerstvovací kapacita podpořených projektů

3.2.4 Prioritní osa IV: Rozvoj služeb a infrastruktury

K prioritám členských obcí MAS dlouhodobě patří podpora a udržitelnost základní dopravní obslužnosti. Pravidelné příspěvky obcí na zajištění dopravní obslužnosti představují dobrý příklad meziobecní solidarity, kdy obce, ležící na hlavních tazích solidárně přispívají stejnou částkou na obyvatele jako obce okrajové. Podpora v rámci Strategie by měla prioritně směřovat do rozvoje infrastruktury pro veřejnou dopravu, nejen o prostou obnovu zastávek, ale o jejich modernizaci se zdůrazněním přestupních vazeb, investice do navazující infrastruktury v podobě záchytných parkovišť, stojanů na kola apod. Problémem, jehož řešení přesahuje možnosti Strategie, je potřebné vybudování železniční zastávky v Drslavicích, což by obratem znamenalo širší využití veřejné dopravy⁴⁰ na území MAS zejména o víkendech.

Rozvoj služeb podnikatelského charakteru spadá do gesce Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, rozhodnutím MPO nebude možné zapojení Strategie v rámci tohoto OP. Podpora podnikání a zaměstnanosti v rámci Strategie je tak omezeno na nepřímou podporu podnikání v podobě budování, obnovy a modernizace infrastruktury, zejména přípojek kanalizačních a vodovodních řadů a cestní sítě k průmyslovým a podnikatelským zónám a areálům. Kvalitní infrastruktura venkova prospívá obyvatelům, návštěvníkům i podnikatelům, bezpečnost dopravy úzce souvisí s napojením místních komunikací na hlavní tahy, s budováním spojnic průmyslových zón mimo zastavěné území obce i s výstavbou chodníků pro pěší a cyklisty mimo těleso hlavní komunikace.

Důležitou oblastí podpory, přímo reflektující demografický vývoj a stárnutí obyvatelstva v obcích MAS, je všestranný rozvoj sociálních a zdravotnických služeb. Je třeba podporovat obnovu, modernizaci a novou výstavbu zařízení, poskytujících zdravotnické a sociální služby. Ve většině obcí MAS je zajištěna alespoň občasná péče praktického lékaře, ordinace je často umístěna v obecních budovách. Zajištění odpovídajících prostor i vybavení ordinací představuje významnou pomoc a službu pro občany, kteří by jinak byli odkázáni na lékařskou péči ve větších městech a obcích. Nezbytností je zajištění sociálních služeb, ve všech obcích MAS jsou poskytovány terénní sociální služby, citelně chybí zázemí pro poskytovatele, kteří tak sídlí mimo území MAS. Na příkladech dobré praxe u obcí, které v minulosti zřídily domy s pečovatelskou službou (Březolupy, Nedachlebice, Topolná), je možné podporovat výstavbu či v lepším případě revitalizace nevyužívaného objektu na dům s pečovatelskou službou či vymezeným bydlením pro sociálně ohroženou skupinu obyvatel.

Každodenní život na venkově zásadním způsobem ovlivňuje kvalita infrastruktury v dané obci. K hlavním limitům rozvoje na území MAS řadí vedení obcí MAS problém nekoncepčního řešení cestní sítě místních komunikací s nerovným a různorodým povrchem, absencí oddělení automobilové a pěší dopravy pomocí chodníků, chybějící spojnice jednotlivých částí obce. Podobně roztržitá je obecní infrastruktura u veřejného osvětlení,

---

⁴⁰ V případě vybudování záchytného parkoviště typu P+R by došlo ke zvýšení atraktivity zastávky i pro občany Prakšic a Pašovic

opět chybí ucelené koncepční řešení pro celou obec s přímými dopady na provozní náklady. Finanční alokace Strategie neumožní koncepční řešení celé infrastrukturní sítě, cílem je pomoci realizovat prioritní akce jednotlivých obcí ve vazbě na zlepšení veřejné infrastruktury.

Absorpční kapacitu prioritní osy využijí zejména obce, které jsou nejčastěji vlastníkem i provozovatelem základní infrastruktury, včetně infrastruktury a zázemí pro zdravotní a sociální služby. Dílčí podpora může směřovat k provozovatelům sociálních a zdravotních služeb k naplnění společného cíle, zlepšení rozsahu a kvality poskytovaných služeb. Při obnově a modernizaci infrastruktury bude preferováno řešení, přínosné pro ohrožené skupiny obyvatel v podobě odstraňování překážek a nerovností, zvýšení bezpečnosti dopravy, efektivity a udržitelnosti provozu. K širokému rozsahu podporovaných aktivit a projektů přispějí celkem 4 projektové záměry.

Záměr a) Rozvoj infrastruktury pro veřejnou dopravu

Záměr b) Infrastruktura pro podnikání a služby

Záměr c) Rozvoj zdravotnictví a sociálních služeb

Záměr d) Rozvoj veřejné infrastruktury obcí

Realizační indikátory prioritní osy budou následující:

Celkový počet podpořených projektů pro rozvoj veřejné dopravy

Počet uživatelů, využívajících veřejnou dopravu

Počet podniků a služeb, podpořených díky nové infrastruktuře

Počet uživatelů podpořených služeb ve zdravotnictví

Počet uživatelů podpořených sociálních služeb

Počet uživatelů podpořené veřejné infrastruktury

3.2.5 Prioritní osa V: Zdravá krajina a životní prostředí

Pro zachování typického rázu venkovské krajiny Slovácka je nezbytná koncepční péče o zlepšování stavu životního prostředí. Jak ukázaly pozitivní zkušenosti z uplynulých let⁴¹, v obcích MAS byly do zlepšení životního prostředí investovány značné prostředky z dotačních i vlastních zdrojů. Nejinak tomu bude v dalším programovém období, např. v době přípravy Strategie v roce 2014 probíhala projektová příprava vybudování nové komunitní kompostárny na Zlámanci, propagaci přírodní památky Olšava připravovali v Podolí, problematiku čištění odpadních vod řešily Drslavice či Hradčovice. Omezený finanční rozsah Strategie neumožní přímou finanční podporu nákladných projektů, důležitá zůstane úloha kanceláře MAS při nasměrování vhodné dotační podpory individuálních projektů v rámci vyhlášených výzev.

---

⁴¹ Viz tabulka č. 11

V souladu s taxativním vymezením programového dokumentu OPŽP zůstane jádrem dotační podpory při naplňování Strategie v rámci OPŽP podpora biodiverzity. Existence uceleného území, přírodního parku Prakšická vrchovina v centrální části území MAS, představuje nejlepší příklad dobré praxe z hlediska péče o krajinnou zeleň. Na celém území MAS tak je preferována podpora tradičních prvků kulturní krajiny s pestrostí biotopů a rozmanitými způsoby využívání zemědělské půdy, ať už se jedná o rozčleněné bloky orné půdy, louky, pastviny, sady. Údržba kulturní krajiny Slovácka není možná bez vzájemné spolupráce obcí, jejich obyvatel a zemědělců, hospodařících v jednotlivých obcích MAS. Požadavky na ozelenění⁴², zahrnující diverzifikaci pěstovaných plodin, zachování ploch travních porostů a vyčlenění ploch v ekologickém zájmu, představují nejen podmínky pro výplatu části přímých dotačních plateb, ale zároveň šanci na zásadní zlepšení stavu zemědělsky obhospodařované krajiny. V ideálním případě dojde k vytvoření plánů péče a údržby krajinných prvků v každém katastrálním území, což na jedné straně pomůže obcím vyřešit problém dlouhodobě nevyužívaných a opuštěných pozemků a na straně druhé aktivně hospodařícímu zemědělci usnadní splnění nových legislativních podmínek.

Jak je patrné z výše uvedeného, údržba a rozvoj kulturní krajiny je možný jen vzájemnou spoluprací zainteresovaných subjektů. V rámci Strategie tak bude podporováno vytváření a obnova krajinných prvků, zlepšování celkové biodiverzity území MAS i druhové pestrosti fauny a flory. Součástí opatření pro zlepšení celkového stavu krajiny bude podpora zlepšení infrastruktury i pořízení techniky pro údržbu a nové založení lesních pozemků na území MAS. Zvláštní důraz bude kladen na možnosti propojení a značení sítě lesních a polních cest, které by bylo možné, v návaznosti na prioritu IV., využít jako bezpečné spojnice pro bezmotorovou dopravu. Realizace projektových záměrů značně usnadňují úspěšně dokončené pozemkové úpravy v katastrálním území, je třeba vyvinout tlak na státní správu za účelem urychleného dokončení pozemkových úprav ve zbývajících katastrech MAS.

Zvláštní kapitolu představuje podpora životního prostředí v intravilánu obcí. Podpora v rámci naplňování Strategie bude směřována ke zvýšení počtu a zlepšení kvality zelených ploch v sídlech. V řadě obcí MAS je identifikován problém dlouhodobě opuštěných a chátrajících nemovitostí, často přímo v centru obcí, ideálním záměrem je tak zvýšení výměry zelených ploch v sídlech na úkor těchto zchátralých objektů, což přispěje nejen ke zvýšení biodiverzity a zlepšení stavu a počtu přírodně blízkých ploch pro trávení volného času, ale také k celkovému vzhledu a atraktivitě podpořených obcí.

K zásadnímu zlepšení stavu vodní složky v obcích a navazujících vodních tocích pomůže dostavba sítě vodohospodářské infrastruktury, ať už se bude jednat o napojení nových kanalizačních řadů do stávajících sítí, či rozvoj vodovodů a nahrazení zdravotně nevyhovujících zdrojů pitné vody. Zásadní úloha na koordinaci postupu obcí jakožto žadatelů spočívá na vedení a kanceláři MAS, aby identifikovala a vyčlenila vhodnost podpory prostřednictvím individuálních projektů a projektů v rámci naplňování Strategie. Obdobná situace bude v případě podpory na náhradu stacionárních zdrojů tepla v rodinných a bytových domech, vhodná propagace a následně využití dotačního nástroje skýtá potenciál skokového zlepšení stavu ovzduší nejen v období inverze.

---

⁴² Legislativní rámec poskytuje nařízení Rady (ES) č. 1307/2013 a jeho prováděcí předpisy

Ke zlepšení životního prostředí, stavu lesů a krajiny přispějí následující projektové záměry Strategie:

Záměr a) Zvýšení biodiverzity – krajinné prvky

Záměr b) Zvýšení biodiverzity – intravilánu obcí

Záměr c) Péče o lesy a jejich infrastrukturu

Záměr d) Zemědělské hospodaření v souladu s krajinou

Záměr e) Vodohospodářská infrastruktura a ochrana ovzduší

Realizační indikátory prioritní osy budou následující:

Celkový počet nově vybudovaných/obnovených krajinných prvků

Celková rozloha nových a obnovených zelených ploch v sídlech

Celková plocha lesa, které slouží obnovená infrastruktura/technika

Celkový počet podpořených subjektů z řad aktivních zemědělců

Celkový počet podpořených projektů vodohospodářské infrastruktury

Celkový počet podpořených projektů v oblasti ochrany ovzduší

3.3 Návaznost na strategické dokumenty

Předkládaná Strategie CLLD MAS Dolní Poolšaví vychází ze strategických dokumentů jednotlivých obcí (viz tabulka č. 17) a pomáhá naplňovat strategické dokumenty v jednotlivých prioritních oblastech, které jsou závazné či doporučující na evropské, národní či krajské úrovni. Na místní úrovni se Strategie snaží o naplnění stejných cílů jako klíčový Strategický dokument EU pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění, známý jako Evropa 2020. Možnosti předkládané Strategie vymezují programové rámce, které umožnily realizaci Strategie – Integrovaný regionální operační program (IROP), Program rozvoje venkova (PRV), Operační program životní prostředí (OPŽP) a Operační program Zaměstnanost (OPZ). Při absenci sociálně vyloučených lokalit na území MAS jsou pro realizaci Strategie klíčové IROP, PRV a OPŽP.

Z priorit Evropy 2020 úspěšná realizace Strategie napomůže inteligentnímu růstu podporou inovativních projektů i podporou předškolního a školního vzdělávání se zaměřením na zvýšení kvality vzdělávací soustavy, ze které budou vycházet absolventi, konkurenceschopní na trhu práce. Udržitelný růst zajistí vzájemná synergie místních aktérů, podpora krátkých dodavatelských řetězců, zlepšování efektivity technické infrastruktury obcí, podpora místních zemědělců, zvyšování biodiverzity okolo i uvnitř sídel, podpora hromadné a bezmotorové místní dopravy i ekologická osvěta a výchova. Růst podporující začlenění se

neobejde bez podpory cílových skupin, ohrožených sociální exkluzí (senioři, mladé rodiny s dětmi, děti a mládež) a bez územní soudržnosti, která je na Slovácku nepředstavitelná bez množství aktivně fungujících spolků.

Podporu spolkové činnosti opakovaně zdůrazňují strategické rozvojové dokumenty Zlínského kraje, ať už v oblasti samotného sdružování občanů, tak i v podobě podpory pořádaných akcí a aktivit⁴³. K národním rozvojovým prioritám, které schválila vláda ČR usnesením č. 650/2011, patří zvýšení kvality a efektivity veřejné správy včetně transparentní a občanům přístupné samosprávy. Na úrovni Zlínského kraje je preferován rozvoj komunikační infrastruktury a informačních technologií, nejinak tomu bude i při realizaci Strategie.

Zásadní pozici v národních i krajských strategických dokumentech zaujímá podpora vzdělávání a školství. Preference zvýšení kvality vzdělávání, která povede k lepšímu zaměstnávání absolventů, zapojení aktivit celoživotního vzdělávání i vzájemná spolupráce školských zařízení na dalším vzdělávání a rozvoji svých zaměstnanců, to vše zohledňují strategické dokumenty Zlínského kraje i předkládaná Strategie. U předškolního vzdělávání je v souladu se Strategií vzdělávání pro udržitelný rozvoj ČR 2008 – 2015 kladen důraz na schopnost vnímat okolní prostředí, vlastní úlohu a odpovědnost, neboť budování pevného pouta k rodné obci a kraji je základním rysem svébytnosti Slovácka, která je důležitou pojistkou proti odchodu mladých lidí do měst a vyliďňování venkova.

Obnovu turistických cílů a aktivit, ruku v ruce s rozvojem a doplněním cyklotras včetně doprovodné infrastruktury a služeb, jako priority zmiňuje Akční plán rozvoje cestovního ruchu Zlínského kraje. Jak bylo uvedeno výše, předkládaná Strategie nemá ambici konkurovat zavedeným turistickým destinacím a oblastem Zlínského kraje, cílem je vytvořit odpovídající zázemí a služby na území MAS, které nezůstane bílým místem na mapě cestovního ruchu. Zvýraznění místních památek, upravených obcí a zachovalé krajiny nabídne návštěvníkům plnohodnotné prostředí pro trávení volného času. Cyklotrasy a cyklostezky mají jak dle Strategie, tak i Koncepce rozvoje cyklo dopravy na území Zlínského kraje, krom svého významu v rozvoji cestovního ruchu, plnit zejména obslužnou funkci řešeného území a sloužit jako spojnice pro bezmotorovou dopravu mezi sídly, do školy i zaměstnání. Důležitým prvkem při rozvoji cestovního ruchu i bezmotorové dopravy je propagace jednotlivých obcí, jejich zajímavostí a památek, stejně tak nabízených služeb občerstvovacích, stravovacích a ubytovacích na území MAS. S dotvořením infrastruktury kulturního dědictví, s obnovou venkovských kulturních památek a jejich propagací počítá např. Strategie podpory využití potenciálu kulturního dědictví v kontextu politiky soudržnosti 2014+, zpracovaná Ministerstvem kultury ČR.

Zkvalitnění dopravní obsluhy území i bezpečnosti dopravy, to jsou styčné body Strategie a aktuálního Generelu dopravy Zlínského kraje. Podobně je nahlíženo na budování cyklotras v území, kde probíhají pozemkové úpravy i kombinace dopravní a rekreační funkce cyklotras, stejně jako na potřebu vybudovat páteřní cyklostezky podél vodních toků. K udržitelnému rozvoji území patří podpora hromadné veřejné dopravy včetně doprovodné infrastruktury a široká podpora ekologicky šetrných forem dopravy. Snahy obcí na území

---

⁴³ Viz např. Strategie rozvoje Zlínského kraje 2009 – 2020, str. 182, Program rozvoje územního obvodu Zlínského kraje 2013 – 2016 str. 145 apod.

MAS ve věci zvýšení bezpečnosti silničního provozu a snížení negativních dopadů intenzivní dopravy plně korespondují s Národní strategií bezpečnosti silničního provozu 2011 – 2020.

Na stejném základu jako Strategie CLLD vnímá vymezení a potřeby cílových skupin Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji 2012 – 2015. Preferována je podpora rozvoje sociálních služeb, založená na individuálním přístupu ke klientům a jejich potřebám s preferencí zakotvení cílové skupiny v jejím přirozeném sociálním prostředí a komunitě. Provázanost nalezneme ve zdůraznění potřebnosti sociálního začleňování ohrožených skupin, maximálním zapojení do běžného života společnosti přes limity věku, zdraví či sociálního postavení, s čímž úzce souvisí zajištění pravidelné základní lékařské péče pro ohroženou skupinu obyvatel nejlépe v místě jejich bydliště. Vzájemně je tato problematika, podobně jako ve Strategii, provázána v kapitole Úspěšná společnost Programu rozvoje územního obvodu Zlínského kraje 2013 -2016.

Výše uvedený dokument mezi prioritní body v cíli 3.2. Atraktivní život na venkově řadí na stejnou úroveň dobudování vodovodní a kanalizační sítě na venkově i dostavbu dalších sítí veřejné infrastruktury, zejména veřejného osvětlení a chodníků. Nejinak je tomu ve Strategii s dílčím vymezením vodohospodářské infrastruktury do prioritní oblasti životního prostředí. Dle dosavadní i navrhované úpravy dotačních programů je velmi pravděpodobné zařazení podpory výstavby, rekonstrukce a dobudování vodohospodářské infrastruktury v rámci Operačního programu životní prostředí⁴⁴. Prioritní oblasti výstavby vymezuje Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Zlínského kraje pro jednotlivé obce i katastrální území, Strategie pomáhá naplňovat základní principy a cíle výše uvedených strategických dokumentů Zlínského kraje nejen v oblasti rozvoje vodovodních a kanalizačních sítí.

Pro rozvoj biodiverzity v území MAS Dolní Poolšaví je zcela klíčové respektovat schválenou územně plánovací dokumentaci obcí. Územní plány vymezují jak plochy sídelní zeleně, tak zejména plochy Územních systémů ekologické stability (ÚSES), biokoridory, biocentra a významné krajinné prvky i lesní celky. Stávající legislativní vymezení chrání pozemky určené k plnění funkcí lesa a nařizuje jejich konstantní obnovu, ochrana krajinných prvků je zabezpečena požadavky dobrého zemědělského a hospodářského stavu (GAEC) pro zemědělce, hospodařící v blízkosti krajinných prvků. Významné zlepšení údržby a stavu krajinných prvků lze důvodně očekávat v důsledku legislativních požadavků tzv. greeningu (ozelenění), kdy vyplacení 30% přímých plateb pro zemědělce bude podmíněno diverzifikací pěstovaných plodin, zajištěním a údržbou ploch v ekologickém zájmu (EFA). Tyto plochy mají činit 5% výměry orné půdy u zemědělců, hospodařící na ploše větší než 30 ha, a jednou z možností splnění stanovené kvóty (EFA) je údržba a zachování rozlohy krajinných prvků. Opět se otevírá možnost vzájemně přínosné spolupráce zemědělců, obcí a vlastníků pozemků, bylo by promarněnou šancí této možnosti nevyužít.

Zvyšování rozlohy a pravidelnou údržbu rozlohy zelených ploch uvnitř i vně sídelních útvarů preferuje Státní program ochrany přírody a krajiny ČR 2009 – 2020, Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR i Státní politika životního prostředí ČR 2012 – 2020. S předkládanou

---

⁴⁴ V letech 2007 – 2013 byla vodohospodářská infrastruktura podporovaná aktivitou Opatření III.2.1.1. Obnova a rozvoj vesnic Programu rozvoje venkova, na základě nového vymezení PRV 2014 – 2020 jako programu výhradně pro zemědělství a lesnictví je podpora zařazena do OPŽP 2014 – 2020.

Strategií plně souzní následující citace z dokumentu Strategického rámce: „Je nutné prosazovat šetrné využívání krajiny a minimalizovat negativní zásahy do krajinných systémů tak, aby nebyla narušena ekologická stabilita krajiny, a podporovat realizaci vegetačních opatření v krajině, zejména výsadbu a obnovu remízků, alejí, solitérních stromů, větrolamů, vodních prvků a územních systémů ekologické stability.“

V oblasti lesního hospodářství Strategie vychází zejména z požadavků Studie o lesním hospodářství ve Zlínském kraji, kdy je kladen důraz na integrovaný přístup, aby lesy na území MAS plnily všechny své společenské funkce (nejen funkci hospodářskou) bez ohledu na vlastnictví lesních pozemků. Nezbytná je spolupráce mezi vlastníky a obcí, respektování legislativních a územně plánovacích požadavků při hospodaření, plnění produkčních a mimoprodukčních funkcí lesa včetně zohlednění individuálních a skupinových zájmů občanů v oblasti trávení volného času, sportu či myslivosti. Respektování uvedených požadavků povede ke splnění základních Zásad státní lesnické politiky a uchování lesů na území MAS, které nadále zůstanou nenahraditelnou složkou životního prostředí, přírodním bohatstvím s nezastupitelným významem pro ochranu půdy, vody, ovzduší a klimatu, rozvoj venkova a výkon lesnictví, nezastupitelné pro krajinu a životní prostředí lidí, živočichů a rostlin.

3.4 Integroční a inovativní prvky

Základním krokem pro integraci území MAS bylo spojení dvou do té doby samostatných sousedících regionů Dolní Poolšaví a Za Moravú v roce 2007. Impulsem vzájemné spolupráce bylo zajištění odpovídající územní kapacity pro zpracování Strategického plánu LEADER, neboť ani jeden z mikroregionů nedosahoval minimální hranice 10 000 obyvatel. Spojení dvou sousedících regionů se společnou charakteristikou obcí a území je zcela logickým vyústěním, neboť se jedná o homogenní území vzájemně sousedících typicky venkovských obcí, nepřesahujících počtem obyvatel 2000, s podobnými radostmi i starostmi.

Integročním prvkem Strategie je zejména vzájemná spolupráce na obecní úrovni i na úrovni místních aktérů, ať už se jedná o spolky, podnikatele či obyvatele, ochotné se dobrovolně zapojit do života své obce a regionu. Silnou stránkou území MAS jsou načerpané pozitivní zkušenosti s dosavadními příklady spolupráce. Vyzdvihnout je třeba meziobecní spolupráci při čerpání dotačních prostředků⁴⁵ i společné pořádání tradičních akcí folklorního a spolkového charakteru⁴⁶. K důležitým integročním prvkům bude patřit vzájemná spolupráce partnerů v orgánech MAS, zejména Programovém výboru a Výběrové komisi.

Vzájemnou provázanost lze najít mezi jednotlivými prioritními osami a záměry Strategie, komplexní přístup k rozvoji území MAS bude možné uplatnit jen díky vzájemné

---

⁴⁵ Např. Svazek obcí Kelníky, Svárov a Zlámanec spolupracoval na zajištění skupinového vodovodu pro zapojené obce, spolupráce Topolné a Šarov, Svárova a Částkova na pořízení kompostérů v rámci OPŽP

⁴⁶ Např. folklorní Setkání pod lipú, výstavy Chovatelů, myslivecké výstavy apod.

spolupráci a pomoci aktivních subjektů územní působnosti. Řada plánovaných opatření má logický přesah do několika oblastí podpory a napomůže dílčímu řešení jasně vymezených problémů. Je třeba vždy pamatovat, že jednotlivé projektové záměry tvoří vzájemně synergické dílčí části ucelené mozaiky Strategie. Úspěšná realizace projektů v rámci naplňování Strategie svým dílem napomáhá splnění hlavního cíle, zlepšení kvality života obyvatel slováckého venkova a uchování svébytného a barevného Slovácka na území MAS Dolní Poolšaví.

K inovativním prvkům předkládané Strategie je možné přiřadit zejména rozšíření možností dotační podpory oproti stávajícímu stavu. Zatímco v letech 2008 – 2013 probíhala realizace Strategického plánu LEADER výlučně v gesci PRV a Ministerstva zemědělství, v období 2014 – 2020 je možné využít Komunitně vedený místní rozvoj v širším měřítku díky zapojení PRV, IROP, OPŽP a OPZ. Vedení MAS respektuje nastavení dotačních programů včetně nevyužití možnosti zapojení OPPIK do komunitního rozvoje, úkolem kanceláře MAS bude nasměrovat podnikatele v území směrem k vhodným dotačním titulům mimo rámec naplňování Strategie, I tak je možné přispět k naplnění cílů Strategie, neboť zaměstnané spokojené obyvatelstvo nemá důvod k odchodu do měst, naopak má možnost a prostředky k zapojení a rozvoji života společnosti.

Každý z předložených projektových záměrů by měl nést vlastní inovativní potenciál jak z hlediska řešení a vyřešení problému, tak z hlediska přínosu pro obec a společenství obyvatel. Základem je řádné ukotvení dílčích projektů do celkového rámce Strategie a obsahu jednotlivých prioritních os, úspěšná realizace projektů napomůže zlepšení stávajícího stavu v řešené oblasti. Zároveň nelze hledat zdroje pro řešení problémů jen ve Strategii CLLD, je třeba zapojit místní potenciál v podobě vzájemné spolupráce subjektů a dobrovolné výpomoci aktivních aktérů místního rozvoje. Širší zapojení dotačních programů znamená zároveň širší odpovědnost za realizaci Strategie, dosavadní příklady a zkušenosti dobré praxe s realizací SPL je třeba předávat a zprostředkovávat dál pro širší zapojení místních subjektů a nejlepší využití absorpční kapacity území MAS.

Inovace lze velmi dobře uplatnit napříč Strategií s respektováním specifík prioritních os. Např. v rámci podpory zvýšení biodiverzity může inovace spočívat v novém řešení vzájemné spolupráce vlastníka pozemku a uživatele zemědělsky obdělávaných sousedících ploch, naopak by inovace byla nežádoucí v podobě výsadby nepůvodních druhů dřevin apod. Skokovému zlepšení stavu životního prostředí by napomohly inovativní řešení v podobě instalace nejlepších či osvědčených dostupných technik v oblasti vytápění nemovitostí, úsporách energie či odvádění a čištění odpadních vod.

Podrobný popis inovativního přínosu jednotlivých skupin projektových záměrů bude uveden v implementační části Strategie s ohledem na vymezení schválených operačních programů, zejména jejich prováděcích a implementačních dokumentů.

3.6 Měřitelné indikátory, přiřazené ke stanoveným cílům

Tato část Strategie bude dopracována v návaznosti na znění Národního číselníku indikátorů, které budou následně přiřazeny ke schváleným operačním programům a jejich implementačním dokumentům. Očekávané realizační indikátory jednotlivých záměrů jsou demonstrativně uvedeny u jednotlivých prioritních os. Stejně tak bude v návaznosti na oficiální schválení dopracován finanční plán včetně časového harmonogramu a nastavení implementace a monitoringu Strategie. S odkazem na neustále se měnící a upravované pracovní verze dokumentů, jejichž finální verze budou pro dopracování Strategie závazné, by vymezení finančního rámce i „cvičné“ nastavení indikátorů mohlo vést k mylnému očekávání ze strany budoucích žadatelů. Jak ukázaly zkušenosti s realizací SPL, není větší chyby než příprava projektového záměru dle pracovní verze dokumentů, aby následně finální, závazná verze obsahovala drobné, ale o to podstatnější změny, znemožňující realizaci sebelépe připraveného projektového záměru.